

การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตาม
แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร
The Development of English Instructional Model
based on Communicative Approach Theory

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์

TNI
สำนักวิชาพื้นฐานและภาษา
สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

2559

คำนำ

รายงานการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จากสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น และโดยผู้อำนวยการสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณวิมล รุ่งธีระ ที่ให้โอกาสในการสนับสนุนการทำวิจัยของคณาสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา ด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น รองศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต โรจน์อารยานนท์ ที่ให้การสนับสนุนผู้วิจัยได้ทำการวิจัยตลอดปีการศึกษา

ขอขอบคุณนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นปีการศึกษา 2559 ที่ให้ความร่วมมือในการทดลองวิจัยในครั้งนี้ และให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุด ผู้วิจัยขอน้อมระลึกถึงพระคุณบุพการี บิดามารดา และครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนตลอดมา คุณค่าความดีงามและประโยชน์อันพึงมีจากรายงานการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่บิดาที่ล่วงลับไป และขอขอบคุณคณาจารย์สำนักวิชาพื้นฐานและภาษาที่ให้งำลังใจและให้ความช่วยเหลือตลอดมา

ดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์

15 พ.ค. 2560

TNI

THAI - JAPANESE INSTITUTE OF TECHNOLOGY

บทคัดย่อภาษาไทย

หัวข้อวิจัย การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

ชื่อผู้วิจัยดร.บัณฑิต อนุญาหงษ์

คณะ/สำนัก วิชาพื้นฐานและภาษา

สถาบัน สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ปีการศึกษา 2559

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร 2) เพื่อประเมินรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร และ 3) เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาหลังจากเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 60 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling Technique) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่า t-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1) ประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 86.83/83.38 สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75

2) ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้ด้านการประเมินผลด้านบทเรียนมีค่าประสิทธิผล 0.70 และขนาดของผล (Effect Size) มีค่า 0.87 แสดงว่ามีผลขนาดใหญ่มาก และ

3) ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่มีต่อการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร โดยรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.54$)

คำสำคัญ: รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ, ทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร, การพัฒนารูปแบบ

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

Research Title	The Development of English Instructional Model based on Communicative Approach Theory
Name	Bundit Anuyahong
Faculty/College	College of General Education and Languages
Institute	Thai-Nichi Institute of Technology
Academic Year	2016

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to develop an English instructional model based on Communicative Approach Theory for TNI students, 2) to assess the effectiveness of the mentioned model by comparing students' English reading proficiency scores before and after using the model and finding its Effect Size, and 3) to find their satisfaction levels with the model. The subjects were 60 Thai-Nichi Institute of Technology students selected by a simple random sampling technique in the second semester of 2016 academic year. The research instruments for collecting data were 1) an English proficiency test; and 2) a set of questionnaires on students' satisfaction with the English instructional model. The data were then analyzed by means of descriptive statistics, content analysis, and One-Sample t-tests. The results of this study can be summarized as follows:

1. The Efficiency Index of the reading model was 86.83/83.38 (which was higher than the set criteria of 75/75.)
2. The results of implementation of English instructional model based on Communicative Approach Theory for TNI students were demonstrated as on average, the students' posttest score from using the model was significantly higher than that of their pretest score at $p = 0.05$ and the effect size of the model was large ($d = 0.87$).
3. On average, the students were very satisfied with the reading model ($\bar{x} = 4.54$).

Keywords: *English Instructional Model, Communicative Approach Theory, Development of Instructional Model*

สารบัญ

บทที่

หน้า

คำนำ

บทคัดย่อ

Abstract

สารบัญ

สารบัญตาราง

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
	ขอบเขตของการวิจัย.....	3
	ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	3
	กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	3
	ตัวแปรที่ศึกษา.....	3
	ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
2	วรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
	กำหนดกลุ่มประชากร และเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	50
	ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย.....	51
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
	วิธีการดำเนินการทดลอง.....	59

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

	การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
	อภิปรายผล.....	69
	ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	71
	บรรณานุกรม.....	72
	ประวัติย่อผู้วิจัย.....	80

TNI

TAHITI - NICHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร ให้ความสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะทางภาษา คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนในการสื่อสารได้จริง การจัดการเรียนการสอนมีหลักสำคัญ คือ ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนความรู้รูปแบบภาษาที่เรียนนั้น จะใช้ได้ สถานการณ์ที่มีความหมายต้องให้ผู้เรียน รู้ว่ากำลังทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนภาษาทราบถึงความมุ่งหมายของการเรียน การฝึกการใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกว่าการเรียนแล้วสามารถทำบางสิ่งบางอย่างได้เพิ่มขึ้น สามารถสื่อสารได้ตามที่ตนเองต้องการ จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการหรือทักษะสัมพันธ์ คือใช้ทักษะทางภาษาทั้ง 4 ประกอบด้วยกิริยาท่าทางที่ควรจะได้ทำพฤติกรรมเช่นเดียวกับในชีวิตจริง ฝึกสมรรถภาพด้านการสื่อสาร (Communicative Competence) คือผู้เรียนทำกิจกรรมใช้ภาษามีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหายไป (Information gap) ผู้เรียนทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูล ของอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งจำเป็นต้องสื่อสารกันจึงจะทราบข้อมูลสามารถเลือกใช้ข้อความที่เหมาะสมกับบทบาทสถานการณ์สำนวนภาษาในรูปแบบต่างๆ (Function) จัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้รวมทั้งประสบการณ์ที่ได้รับ สามารถแสดงความคิดเห็นหรือระดมพลังสมอง (Brainstorming Activity) ฝึกการทำงานกลุ่ม แสดงบทบาทสมมติ (Role play) เกมจำลองสถานการณ์ (Simulation) การแก้ปัญหา (Problem Solving) ฝึกผู้เรียนให้ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ทางด้านหลักภาษา (Grammatical

Competence) ความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษา สื่อสารได้คล่อง (**Fluency**) เน้นการใช้ภาษาตามสถานการณ์ (**Function**) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามศักยภาพ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบและสนับสนุนให้ศึกษาหาความรู้ นอกชั้นเรียน ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองความสนใจของผู้เรียน ให้โอกาสผู้เรียนพูด แสดงความคิดเห็นตามที่ต้องการ ต้องช่วยชี้แนะ นำทางผู้เรียน ให้คำแนะนำในระหว่างการทำกิจกรรม พร้อมกับตรวจความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน

ดังนั้นในการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนในครั้งนี้ผู้วิจัยจึงต้องการที่จะศึกษาผลของการจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (**Communicative Approach**) ที่มีต่อทักษะการสื่อสารของผู้เรียนทั้งในด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน ซึ่งข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษต่อไป

อนึ่งเนื่องจากการเรียนการสอนในปัจจุบันสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา แผนกภาษาอังกฤษยังขาดรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เป็นระบบในการเรียนการสอนที่เน้นการสื่อสาร ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบสื่อสาร และผลของการวิจัยจะเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร
2. เพื่อประเมินรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาหลังจากเรียนรู้ด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

ขอบเขตของการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ชั้นปีที่1 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 1,200 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 60 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling Technique) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร แบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 1) ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ
 - 2) ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยกลุ่มตัวอย่างได้รับการทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง และใช้เวลาทดลอง 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 36 ชั่วโมง จากนั้นจึงทำการทดสอบหลังการทดลองอีกครั้ง ใช้เวลา 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 38 ชั่วโมง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ที่ได้มาจากการสำรวจความต้องการของผู้เรียน จำนวน 10 บท โดยมีกระบวนการจัดการสื่อ ตามขั้นตอนคือ เมื่อได้หัวข้อที่จะนำมาเป็นบทเรียนแล้ว ผู้วิจัยได้ศึกษาและนำเนื้อหาจากสื่อต่างๆ เช่นวารสาร หนังสือ ตำราเรียนและสื่อต่างๆ โดยจัดการเนื้อหาให้ง่ายและเหมาะสมกับระดับของนักศึกษา จากนั้นได้ให้ผู้เชี่ยวชาญชาวต่างประเทศตรวจสอบความถูกต้องของภาษา นำบทเรียนมาสร้างกิจกรรมการเรียน แบบฝึกทักษะ และทำการทดสอบผู้เรียนตามลำดับขั้นที่ได้จัดเรียงลำดับไว้ และรูปแบบการสอน ได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง แบบทดสอบปรนัยแบบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ซึ่งมีศัพท์ สาระ เพื่อใช้ในการวัดระดับความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ก่อนและหลังการเรียนด้วยรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้เวลาในการสอบ 60 นาที และค่าความยากง่ายของข้อสอบอยู่ระหว่าง 0.20-0.80

3. ความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ หมายถึง ความสามารถในการเรียน ซึ่งวัดได้จากคะแนนของนักศึกษาที่ได้ทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนก่อนและหลังเรียน

4. แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร หมายถึง แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อสอบถามความพึงพอใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน

ภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร โดยใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งประกอบด้วยความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามความพึงพอใจหลังการเรียนจากบทเรียนแต่ละบท

5. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาชั้นปีที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น กรุงเทพมหานคร ที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559

กรอบแนวคิดของการวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. เอกสารเกี่ยวกับการสอนทฤษฎีเพื่อการสื่อสาร

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ปัจจุบันการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Communicative approach) มีบทบาทอย่างมากในการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการนำภาษาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้โดยมีแนวคิดพื้นฐานมาจากแนวความคิด 4 ประการคือ

1. แนวคิดในเรื่องเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร การสื่อสารมีความสำคัญทั้งทางชีวิตส่วนตัวและสังคม ตั้งแต่วัยเด็กเราเรียนรู้ที่จะใช้น้ำเสียง ท่าทาง สีหน้า เพื่อช่วยในการสื่อสาร สิ่งต่างๆเหล่านี้พัฒนาขึ้นมาโดยที่เราไม่รู้ตัวด้วยการซึมซับจากแม่แบบการฝึกฝนในห้องเรียนโดยการใช้กิจกรรมสื่อสาร เช่น เล่นบทบาทสมมติ การพูดคุยสนทนา เขียนรายงาน เขียนจดหมาย รวมทั้งการใช้ภาษาร่างกาย เช่นมือ ตา การยิ้ม การพยักหน้า เป็นต้น ดังนั้นการสื่อสารจึงเป็นกระบวนการแสดงออกทางภาษา มีการตีความการต่อรอง และรวมเอาสัญญาณ (sign) และสัญลักษณ์ (symbol) ต่างๆเข้าไว้ด้วย

2. แนวคิดในเรื่องภาษาเป็นพฤติกรรมทางสังคม ชอมสกี (Chomsky, 1966) ได้เปลี่ยนแนวคิดของนักภาษาศาสตร์กลุ่มโครงสร้าง (structuralism) จากการวิเคราะห์โครงสร้างแบบพื้นผิว (surface structure) มาศึกษาโครงสร้างที่เป็นส่วนลึกทางความหมาย (deep structure) และมีความเชื่อในเรื่องของความแตกต่างระหว่างสมรรถวิสัยหรือความสามารถที่มีอยู่จริง (competence) กับความสามารถที่ปรากฏ (performance) ซึ่งความเชื่อนี้มีบทบาทสำคัญต่อระบบไวยากรณ์แบบ

ปวิวรรต(transformational grammar) โฮมส์ (Hymes, 1981) สนใจการมีปฏิสัมพันธ์กันทางสังคม (social interaction) ซึ่งนำไปสู่ทฤษฎีการใช้ภาษา (language use) และเป็นส่วนสำคัญของความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (communicative competence) อันประกอบไปด้วยความรู้และความสามารถที่จะรู้ว่า ข้อความหนึ่งๆ นั้นถูกต้องตามกฎไวยากรณ์หรือไม่ เป็นที่ยอมรับสำหรับเจ้าของภาษาหรือไม่ มีความเหมาะสมที่จะพูดกับใคร ในสถานการณ์ใด และสิ่งที่เจ้าของภาษาพูดในบริบทหนึ่งๆ หมายถึงอะไร ทำให้เราสามารถพูดหรือแสดงออกทางภาษาได้เหมือนเจ้าของภาษา โฮมส์ ได้รวมเอาความรู้ (knowledge) และความสามารถที่จะใช้ความรู้นั้น (ability for use) เข้าด้วยกัน รวมถึงแรงจูงใจ เจตคติ อารมณ์ ความกล้า ซึ่งแสดงให้เห็นการมีปฏิสัมพันธ์ (interaction) ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง

3. แนวคิดเรื่องภาษาตามหน้าที่ (functions) ฮอลลิเดย์ (Halliday 1973) กล่าวว่า หน้าที่หรือเป้าหมายของคำพูดหนึ่งๆ ซึ่งเราจะเข้าใจหน้าที่ต่างๆ เหล่านี้ได้เมื่ออยู่ในบริบทของเหตุการณ์ (context of situation) ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมกับภาษาจึงต้องดูที่บริบทของสังคมก่อน

4. แนวคิดเรื่องความตั้งใจของผู้ใช้ภาษา การใช้ภาษาในบริบทที่มีความซับซ้อน และมีความยากลำบากในการพิจารณาความตั้งใจของผู้ใช้ภาษา ซึ่งปัญหาไม่ได้อยู่ที่การออกเสียงคำศัพท์หรือไวยากรณ์แต่อยู่ที่การตีความตามความประสงค์ของผู้พูดและความเหมาะสมในการที่จะตอบดังนั้นสิ่งแรกที่ต้องทำคือ การตีความตามความประสงค์ของผู้พูด จากแนวความคิดพื้นฐานข้างต้นที่เชื่อว่าภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารหรือสื่อความหมาย และมีเป้าหมายในการสอนภาษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถวิสัยหรือความสามารถในการใช้ภาษาและตีความได้อย่างถูกต้องเหมาะสมเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นๆ ในสังคม ต่อมาจึงมีผู้เชี่ยวชาญในการสอนภาษาต่างประเทศหลายท่านเสนอองค์ประกอบของสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารดังนี้

คาเนล และ สเวน (Canale and Swain 1980 : 1) และ ซาวิยอง (Savignon 1983 : 36-38) เสนอว่า การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วยสมรรถวิสัย 4 ประการ คือ

1. สมรรถวิสัยทางไวยากรณ์ (grammatical competence) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาทางด้านคำศัพท์ เสียง และโครงสร้างประโยคได้ถูกต้อง ตามกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์

2. สมรรถวิสัยทางภาษาศาสตร์เชิงสังคม (sociolinguistic competence) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมกับบริบททางสังคมและ หน้าที่ทางภาษาตลอดจนกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนภาษาเข้าใจและ ผลิตข้อความที่เหมาะสม

3. สมรรถวิสัยในการวิเคราะห์ข้อความ (discourse competence) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างข้อความ เชื่อมโยงได้อย่างถูกต้อง และสื่อความหมายได้ ซึ่งต้องเกี่ยวข้องกับการตีความในข้อความที่เหนือกว่าระดับ ประโยค

4. สมรรถวิสัยในการใช้กลวิธีในการสื่อสาร (strategic competence) หมายถึง ความสามารถปรับกลวิธีในการสื่อสารให้เข้ากับสถานการณ์ เพื่อให้การส่ง สารและการรับสารนั้นราบรื่นและดำเนินต่อไปอย่างไม่ขาดตอน การปรับกลวิธีในการ สื่อสารทำได้ 2 ทาง คือ วัจนภาษาหรือใช้ภาษาพูด (verbal) เช่น การสร้างประโยค ใหม่ให้ง่ายขึ้น การพูดอ้อมๆ การกล่าวซ้ำ และอวัจนภาษาหรือกลวิธี ที่ไม่ใช่ภาษาพูด (non-verbal) เช่น การใช้ท่าทางหรือสีหน้าประกอบการสื่อสาร

บรัมฟิต (Brumfit 1985: 28) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสอนเพื่อการ สื่อสารว่า เป็นการสร้างการเรียนรู้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพให้แก่ผู้เรียน แต่การสอน เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้ส่วนการเรียนรู้นั้นเป็นสิ่งที่ซ่อนเร้นอยู่ภายใน ไม่สามารถ สังเกตได้ ผู้สอนสามารถควบคุมการสอนแต่ไม่สามารถควบคุมการเรียนรู้ได้ดังนั้นใน การสอนภาษา ผู้สอนจะต้องจัดสิ่งแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้ผู้สอนจึงควรเป็น ผู้ให้ตัวภาษาแก่ผู้เรียนและผู้เรียนเป็นผู้หาประสบการณ์ในการฝึกใช้ภาษา

อัจฉรา วงศ์โสธร (2528: 120-123) เสนอแนะว่าการเรียนการสอนภาษาเพื่อ การสื่อสารนั้น ผู้เรียนจะสื่อความหมายได้ต้องประกอบด้วยหลัก 4 ประการ คือ

1. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการส่งและรับสารต่างๆได้
2. แรงจูงใจของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนภาษาซึ่งเกิดจากเจตคติที่ดีต่อการเรียน

และยอมรับว่าการเรียนภาษานั้นมีความสำคัญ

3. การประสานสัมพันธ์ของกิจกรรมที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน กล่าวคือเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาตามธรรมชาติและระดับความสามารถของผู้เรียน

4. ข้อผิดพลาดในการใช้ภาษาของผู้เรียนถือเป็นข้อมูลที่น่าผู้เรียนไปสู่ความรู้เกี่ยวกับกลวิธีในการเรียนรู้ภาษา

สมถวิล ชนะโสภณ (2528: 12) ได้สรุปแนวทางการสอนเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้โดยให้โอกาสผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษา ซึ่งอาจเป็นในรูปแบบของกิจกรรมคู่ หรือกิจกรรมกลุ่ม

2. การเรียนภาษาเกิดจากกิจกรรมที่ครูจัดให้ โดยกิจกรรมที่จัดขึ้นต้องเป็นกิจกรรมที่ใกล้เคียงความเป็นจริงมากที่สุด

3. กิจกรรมหรือแบบฝึกต้องนำไปสู่การสื่อสาร

4. การเรียนการสอนให้ความสำคัญด้านการสื่อสารอย่างมีความหมายและความแคล่วคล่องในการสื่อสาร มากกว่ารูปแบบและความถูกต้องของภาษา

5. การทดสอบต้องเป็นการทดสอบการใช้ภาษาไม่ใช่ทดสอบความรู้เกี่ยวกับภาษา

กุลยา เบญจกาญจน์ (2530: 22) กล่าวว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หมายถึง การสอนให้ผู้เรียนเรียนรู้ภาษาโดยการใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ มากกว่าการเรียนเพื่อสร้างประโยคที่ถูกต้องทางไวยากรณ์เท่านั้น แต่ทั้งนี้มิได้หมายความว่าไวยากรณ์มีความสำคัญลดน้อยลงความจริงแล้วไวยากรณ์ของภาษายังมีความสำคัญอยู่

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537: 107–111) กล่าวว่า การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร เกิดจากแนวคิดที่เชื่อว่า ภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วย เสียง คำศัพท์ และโครงสร้างเท่านั้น แต่ภาษาคือ ระบบที่ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมาย ดังนั้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงควรให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมายได้และใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสภาพสังคม ไม่ควรสอนผู้เรียนเฉพาะรูปแบบหรือโครงสร้างทางภาษาเท่านั้น

วิจิตรา การกลาง และคณะ (2538: 2) กล่าวถึงการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ว่าเป็นแนวการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาที่เรียนไปใช้ในการสื่อความหมาย

ได้จริง แนวการสอนเพื่อการสื่อสารเน้นในเรื่องของการสื่อความหมายมากกว่าที่จะเน้นการจำกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์การสอนจะเรียงจากสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนมากที่สุดก่อน และเป็นแนวการสอนที่เน้นความสำคัญของทักษะการพูดจากแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารข้างต้น

สรุปได้ว่าการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาในการสื่อสารสามารถใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ โดยคำนึงถึงการสื่อความหมาย และความคล่องในการใช้ภาษามากกว่าความถูกต้องในการใช้ไวยากรณ์ทางภาษา ซึ่งความผิดพลาดต่างๆที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนนั้นไม่ถือเป็นความผิดร้ายแรงแต่เป็นแนวทางที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการทำกิจกรรมทางภาษาโดยการมีปฏิสัมพันธ์และใช้ภาษาให้เหมาะสมกับสถานการณ์จริงให้มากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน โดยมีหลักการ 5 ประการ ดังนี้

หลักการที่ 1 มีจุดมุ่งหมายในการปฏิบัติงาน

หลักการที่ 2 สอนภาพรวมของภาษาทั้งหมด

หลักการที่ 3 เน้นกระบวนการ

หลักการที่ 4 ฝึกในสถานการณ์จริง

หลักการที่ 5 ไม่เคร่งครัดกับข้อผิดพลาดในการใช้ภาษา

จุดมุ่งหมายของแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร คือ การสร้างความสามารถในการสื่อสาร (Communicative competence) สรุปได้ 4 ประการโดยยึดหลักการของซาวิยอง (Savinon 1983: 36-38) ดังนี้

1. ความสามารถด้านกฎเกณฑ์และโครงสร้างภาษา (linguistic or grammatical competence) คือ ความสามารถที่ผู้เรียนใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยมีองค์ประกอบทางภาษา คือ เสียง ศัพท์ โครงสร้าง หรือไวยากรณ์ไปใช้ในการติดต่อสื่อสารได้

2. ความสามารถด้านภาษาศาสตร์เชิงสังคม (sociolinguistic competence) คือ ความสามารถในการเลือกใช้ภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมตามกฎเกณฑ์ทางสังคมและ

วัฒนธรรม

3. ความสามารถด้านความสัมพันธ์ของข้อความ (discourse competence)

คือ ความสามารถในการวิเคราะห์ การตีความ ความสัมพันธ์ระหว่างประโยคต่างๆ สามารถเชื่อมโยงความหมายและโครงสร้างทางไวยากรณ์เพื่อพูดหรือเขียนสิ่งที่มีความหมายสัมพันธ์กัน และทำนายความเกี่ยวกับ รูปลักษณะของภาษาที่จะเกิดขึ้นในบริบท (context)

4. ความสามารถด้านการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย (strategic competence) คือความสามารถในการใช้กลวิธีต่าง ๆ เช่น การเดา การพูดซ้ำ การพูดอ้อม การลดความ ตลอดจนการใช้กริยาท่าทาง สีหน้า และน้ำเสียงเพื่อช่วยในการสื่อความหมายเมื่อเกิดปัญหาในการไม่เข้าใจกันขณะสื่อสารหรือไม่สามารถสื่อสารให้อีกฝ่ายหนึ่งเข้าใจได้

กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีจุด มุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ทางภาษาไปใช้ในการสื่อความหมายได้ การสอนให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวจึงต้องใช้องค์ประกอบหลายประการ ที่สำคัญประการหนึ่งคือ การจัดกิจกรรมในชั้นเรียน เพราะกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาอย่างมีความหมาย จะส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาได้เป็นอย่างดี นักการศึกษาด้านการสอนภาษาหลายท่านจึงได้เสนอกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ไว้ บางท่านได้จัดแบ่งกิจกรรมตามทักษะที่เป็นจุดเน้น บางท่านจัดแบ่งตามวัตถุประสงค์และสถานการณ์ของการใช้ภาษา ดังนี้

มอร์โรว์ (Morrow 1981 : 59-66) เสนอว่า กิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารควรมีลักษณะดังนี้

1. สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ว่า ผู้เรียนต้องการเรียนภาษาเพื่ออะไร
2. เน้นในภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมดมากกว่าการแยกวิเคราะห์รายละเอียด

3. เน้นกระบวนการในการเรียนเท่ากับรูปแบบของภาษา กระบวนการในการเรียนนั้นรวมถึงกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน

4. ให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง

5. ไม่ถือว่าข้อผิดพลาดของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะข้อผิดพลาดบางอย่างบ่งชี้ว่าผู้เรียนกำลังทดลองใช้ภาษา

จอห์นสัน (Johnson 1982 : 163-172) ได้เสนอหลักการจัดกิจกรรมการสอนเพื่อการสื่อสารไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. หลักในการหาข้อมูลที่หายไป (The information gap principle) กิจกรรมนี้อาศัยหลักการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกันระหว่างบุคคล ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลที่ไม่สมบูรณ์ จึงต้องหาข้อมูลที่ขาดหายไปจากอีกฝ่ายหนึ่ง มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันเพื่อเติมให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วน การสื่อสารนั้นประสบผลสำเร็จหรือไม่วัดได้จากข้อมูลที่สมบูรณ์

2. หลักในการถ่ายโอนข้อมูล (The information transfer principle) กิจกรรมนี้ผู้เรียนต้องถ่ายโอนข้อมูลจากทักษะหนึ่งไปสู่อีกทักษะหนึ่ง เช่น ฟังบทสนทนาหรืออ่านจดหมายแล้วถ่ายโอนข้อมูลมาเขียนในตาราง อ่านเรื่องแล้ววาดภาพเขียนกราฟ เขียนแผนภูมิและเติมข้อความในตาราง นอกจากนี้ยังสามารถถ่ายโอนข้อมูลจากแหล่งใหม่ไปสู่แหล่งเดิมได้ เช่น ดูแผนที่แล้วสามารถเขียนเรื่อง

3. หลักในการเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ (The jigsaw principle) กิจกรรมนี้ให้ผู้เรียนนำข้อมูล

มาปะติดปะต่อกันให้ได้ภาระงานสมบูรณ์ เช่น ตัดบทสนทนาออกเป็นส่วน ๆ ให้ผู้เรียนออกมาเรียงลำดับแล้วแสดงบทบาทสมมติ หรือตัดข้อความจากหนังสือพิมพ์แล้วให้ผู้เรียนเรียงลำดับข้อความ

4. หลักในการพึ่งพาอาศัยกันในการทำงาน (The task dependency principle) ใช้หลักการที่ผู้เรียนต้องพึ่งพาข้อมูลซึ่งกันและกัน ผู้เรียนที่ได้รับมอบหมายภาระงานต่างกัน ต้องมีปฏิสัมพันธ์และตรวจสอบข้อมูลระหว่างกันเพื่อให้การทำการกิจกรรมนั้นสำเร็จ เช่น ในการทำการกิจกรรมคู่เพื่อเติมช่องว่างของข้อมูลผู้ทำกิจกรรมทั้งสองฝ่ายต้องอาศัยพึ่งพาซึ่งกันและกันจึงจะเติมเต็มข้อมูลให้สมบูรณ์ได้

5. หลักในการแก้ไขเนื้อหา (The correction for content principle)

ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมบางครั้งผู้เรียนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ผู้เรียนต้องมีการตรวจสอบแก้ไขกันและกันว่าทั้งสองฝ่ายสื่อสารกันเข้าใจหรือไม่ หากผู้เรียนต่างเข้าใจข้อมูลและใช้ภาษาสื่อสารกันได้อย่างถูกต้อง ครูผู้สอนไม่จำเป็นต้องแก้ไขให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

ลิตเติลวูด (Littlewood 1983 : 20-21) ได้แบ่งกิจกรรมออกเป็น 2 ประเภท คือ กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ (functional communication activities) และ กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (social interaction activities)

1. กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารตามวัตถุประสงค์ (functional communication activities) เป็นกิจกรรมที่มุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาเป็นสื่อในการทำกิจกรรม ซึ่งอาจจัดได้หลายแบบแต่มีหลักร่วมกัน คือ ผู้สอนต้องกำหนดสถานการณ์ให้ผู้เรียนเกิดความจำเป็นที่จะต้องใช้ภาษาเพื่อหาข้อมูลที่ตนเองยังขาดอยู่ หรือเพื่อแก้ปัญหาย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้คือ

1.1 กิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัด (sharing information with restricted cooperation) กิจกรรมแบบนี้อาจเป็นงานคู่ (pair work) หรืองานกลุ่ม (group work) แต่ละกลุ่มจะได้รับข้อมูลเพียงส่วนหนึ่งและต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลที่ตนมีกับเพื่อนด้วยการถาม-ตอบจึงจะมีข้อมูลครบถ้วนได้ กิจกรรมนี้เหมาะกับนักเรียนในระดับต้น

1.2 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงกว้าง (sharing information with unrestricted cooperation) กิจกรรมแบบนี้นักเรียนจะมีอิสระในการใช้ภาษามากกว่ากิจกรรมแลกเปลี่ยนข้อมูลในวงจำกัด กล่าวคือแทนที่ผู้เรียนจะใช้เฉพาะวิธีถาม-ตอบตามที่กำหนดไว้ ผู้เรียนสามารถใช้วิธีการพูดอย่างอื่นได้ตามที่คิดว่าเหมาะสม เช่น พูดบรรยาย ให้ข้อเสนอแนะ

1.3 กิจกรรมการแลกเปลี่ยนข้อมูลและหาข้อสรุปจากข้อมูล (sharing and processing information) กิจกรรมแบบนี้มีลักษณะคล้ายกับการเล่นต่อภาพ (jigsaw) กล่าวคือ ผู้เรียนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่มจะได้รับข้อมูลคนละส่วนซึ่งแตกต่าง

กันผู้เรียนจะต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกันก่อนจนได้ภาพรวมของข้อมูลทั้งหมด จากนั้นจึงนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือหาข้อสรุปอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนดไว้

1.4 กิจกรรมหาข้อสรุปจากข้อมูล (processing) ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลครบถ้วนเหมือนกันหมดจึงไม่ต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกันดังเช่นกิจกรรมอื่น แต่ผู้เรียนจะต้องร่วมกันอภิปรายหรือแก้ไขปัญหา กิจกรรมแบบนี้มีลักษณะคล้ายคลึงกับการแก้ปัญหาต่างๆไปในชีวิตจริง

2. กิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการปฏิสัมพันธ์ในสังคม (social interaction activities) กิจกรรมประเภทนี้คล้ายคลึงกับกิจกรรมประเภทแรกแต่จะกำหนดสถานการณ์และบทบาทของผู้เรียนไว้ซึ่งลิตเติลวูด (Littlewood 1983 : 45-49) เสนอแนวทางไว้ 4 วิธี คือ

2.1 ครูใช้ภาษาอังกฤษในการเรียนการสอน และการจัดระเบียบวินัยในชั้นเรียน

2.2 ครูใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลางในการสอนวิชาต่างๆ

2.3 การให้ผู้เรียนสนทนากับครูหรือสนทนากันเองเป็นภาษาอังกฤษ

2.4 การให้ผู้เรียนสร้างบทสนทนา และแสดงบทบาทสมมติ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาอังกฤษ

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (2532 : 8) ได้เสนอแนะข้อที่ควรคำนึงในการจัดกิจกรรมการสอนเพื่อการสื่อสารไว้ 7 ประการ ดังนี้

1. จัดกิจกรรมให้มีเนื้อหาที่เป็นจริงในชีวิตประจำวัน
2. สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนอยากมีส่วนร่วมในกิจกรรม
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน
4. จัดให้มีการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นธรรมชาติโดยไม่มีการชักชวนกันมาก่อน
5. ให้ผู้เรียนเลือกเนื้อหาเองโดยยึดจุดประสงค์การสอนเป็นสำคัญ
6. จัดกิจกรรมให้เรียบง่ายทั้งในการดำเนินการงานและการเตรียมกิจกรรม
7. จัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน

กุสุมา ล่าม้าย (2538 : 22-23) กล่าวว่า ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ภาษาใด ๆ ควรคำนึงถึงหลักการดังต่อไปนี้

1. กิจกรรมควรมีลักษณะใกล้เคียงกับการสื่อความหมายในสถานการณ์ปกติ กล่าวคือ การจัดกิจกรรมนั้นต้องอยู่ในลักษณะที่ทำให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องสื่อความหมาย ผู้เรียนมีโอกาเลือกพูดหรือเลือกเขียนตามรูปแบบที่ต้องการ และผู้เรียนจะทราบว่าตนเองประสบผลสำเร็จในการสื่อสารหรือไม่

2. กิจกรรมควรเป็นไปตามหลักการเรียนรู้ กล่าวคือ กิจกรรมนั้นต้องน่าสนใจ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ไม่ยากหรือง่ายเกินไป และควรอยู่สูงกว่าระดับความรู้ความจำ

3. กิจกรรมควรเป็นไปตามหลักการสอน โดยสอดคล้องกับจุดประสงค์และเนื้อหาที่เรียนรวมทั้งคำนึงถึง วัย ประสบการณ์ จำนวนผู้เรียน และความสามารถในการควบคุมผู้เรียน

จากการสังเคราะห์เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการสอนเพื่อการสื่อสารข้างต้น

สรุปได้ว่า การสร้างกิจกรรมเพื่อการสื่อสารควรคำนึงถึงหลักการดังนี้

1. กิจกรรมนั้นควรมีเนื้อหาที่เป็นจริงในชีวิตประจำวัน หรือมาจากเอกสารจริง เช่น ข้อเสนอแนะการใช้สินค้า หนังสือพิมพ์ และหนังสือนิทาน เป็นต้น

2. กิจกรรมนั้นควรช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษา มีโอกาสได้นำความรู้ทางภาษาในด้านต่างๆ เช่น เสียงศัพท์ โครงสร้างมาใช้ประกอบกันเพื่อให้สื่อความหมายได้ตามที่ต้องการ

3. กิจกรรมนั้นควรก่อให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนภาษา ทำให้ผู้เรียนเห็นว่าการเรียนรู้ภาษานั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง การทำกิจกรรมคู่หรืองานกลุ่มทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนและเกิดแรงจูงใจในการฝึกใช้ภาษามากกว่าการทำงานพร้อมกันทั้งชั้นแบบเดิม

4. กิจกรรมนั้นควรช่วยให้การเรียนภาษาเป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติ เพราะผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้เมื่อได้ทำอะไรด้วยตนเอง

5. กิจกรรมนั้นควรสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกันระหว่างผู้เรียนกับ

ผู้เรียนและกับครูผู้สอน ซึ่งก่อให้เกิดบรรยากาศอันดีที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียน

บทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น นักเรียนเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการทำกิจกรรม อย่างไรก็ตาม ครูยังคงมีบทบาทที่สำคัญอยู่หลายประการ

ลิตเติลวูด (Littlewood 1983 : 18-19) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูในการทำกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. ก่อนเริ่มทำกิจกรรม ครูเป็นผู้วางแผนและจัดดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรม ในขั้นเริ่มต้นครูจะต้องอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงลักษณะของกิจกรรม วิธีทำกิจกรรม ตลอดจนข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการทำกิจกรรมนั้น ครูอาจสาธิต การทำกิจกรรมให้นักเรียนดูเป็น ตัว อย่างครั้งหนึ่งก่อนจากนั้นจึงให้นักเรียนทำกิจกรรมเอง

2. ระหว่างการทำกิจกรรม ครูเป็นผู้คอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหาไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านภาษาหรือปัญหาเกี่ยวกับวิธีทำกิจกรรม นอกจากนี้ครูยังเป็นผู้ตรวจสอบการใช้ภาษาของนักเรียนว่าถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ ถ้านักเรียนใช้ภาษาผิดเพียงเล็กน้อย ครูไม่จำเป็นต้องแก้ไขทันที ครูอาจบันทึกสิ่งที่ผิดไว้ แล้วอธิบายให้นักเรียนฟังในภายหลัง

3. หลังการทำกิจกรรม ครูเป็นผู้ประเมินและให้ข้อมูลป้อนกลับแก่นักเรียน ซึ่งในการประเมินการทำกิจกรรมของนักเรียนนั้น ครูอาจใช้วิธีสุ่มเรียกนักเรียนบางคู่หรือบางกลุ่มให้เสนอผลงานจากการทำกิจกรรม สำหรับการให้ข้อมูลป้อนกลับ ครูควรจะบอกให้นักเรียนได้รู้ว่าโดยทั่วไปนักเรียนทำกิจกรรมได้ดีเพียงใด ใช้ภาษาในการทำกิจกรรมได้ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ การประเมินและการให้ข้อมูลป้อนกลับเป็นสิ่งที่จำเป็นมากเพราะนักเรียนจะได้รู้ถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการทำกิจกรรมของตน

แคนดลิน (Candlin 1976: 99) อธิบายถึงบทบาทของครูในการสอนเพื่อการสื่อสารไว้ ดังนี้

1. ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการ

สื่อสาร และเป็นแหล่งความรู้ (resource) ให้กับนักเรียน

2. ครูเป็นผู้นำกระบวนการในการเรียน โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมโดยอิสระ (independent participant)

3. ครูเป็นผู้ค้นคว้า (researcher) โดยต้องศึกษาและสังเกตถึงความสามารถของนักเรียน

จากแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร หลักการในการจัดกิจกรรมการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร และบทบาทของครูในการจัดกิจกรรมการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารดังที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมทุกรูปแบบต่างมุ่งพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างแคล่วคล่องและเหมาะสมกับบริบทการใช้ภาษาทางสังคม และเพื่อให้การจัดกิจกรรมการสอนเพื่อการสื่อสารเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูควรคำนึงถึงหลักการและข้อเสนอแนะบางประการดังที่ผู้วิจัยได้นำเสนอไว้ ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามจุดมุ่งหมายของแนวการสอนเพื่อการสื่อสาร เพื่อให้ นักเรียนเกิดความสามารถในการสื่อสาร (Communicative competence) โดยยึดหลักการของซาวิยอง (Savignon 1983: 36-38) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยยึดหลักการจัดกิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของจอห์นสัน (Johnson 1981: 163-172) และดำเนินการตามบทบาทครูของลิตเติลวูด (Littlewood 1983: 18-19)

จากแนวคิดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารดังกล่าวเป็นวิธีการสอนที่เน้นการสื่อสารเพื่อให้เข้าใจภาษามากขึ้นและจำเป็นต้องมีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการสื่อสารเป็นหลัก เพื่อให้มีประสิทธิภาพต่อผู้เรียนมากที่สุดและนำรูปแบบการเรียนการสอนมาใช้ในบริบทของการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารในระดับอุดมศึกษา ด้วยเหตุนี้จึงได้ทำการวิจัยเพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารขึ้นเพื่อนำมาใช้กับสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

2. ขั้นตอนการสอนแบบการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร (Teaching Stages)

1. ขั้นตอนการนำเสนอเนื้อหา (Presentation)

การนำเสนอเนื้อหาใหม่ จัดเป็นขั้นการสอนที่สำคัญขั้นหนึ่ง ครูเป็นผู้ให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน เน้นให้ผู้เรียนรับรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายรูปแบบภาษา การออกเสียงคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ ดำเนินการได้ผลตามผังดังนี้

Figure 1 : Presentation Stages

การนำเข้าสู่เนื้อหา (Lead – in) ผู้สอนเสนอบริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียนโดยใช้ภาพ แผนที่ คำศัพท์ รูปประโยค เรื่องที่เล่าให้ฟัง สำนวน รูปแบบภาษา โดยให้ผู้เรียนได้ฟัง พูด ตามแบบการดึงความรู้เดิม (Elicitation) ผู้สอนตั้งคำถาม 2-3 คำถาม เพื่อตรวจสอบความรู้ผู้เรียนมีมากน้อยเพียงใด ถ้าผู้เรียนตอบได้หรือบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องได้ ก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลากับการนำเสนอเนื้อหามากนัก การอธิบาย (Explanation) อธิบายเนื้อหาทางภาษาที่จำเป็นเสนอรูปแบบการใช้ภาษาที่หลากหลาย (Function) วิธีใช้ความหมายอ่านออกเสียง ซึ่งนำไปสู่ขั้นตอนการจดจำ

2. ขั้นการฝึก (Practice)

ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาที่เริ่มเรียนรู้ใหม่ ด้วยการฝึกแบบควบคุม (Controlled Practice) ผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึกเน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา ความถูกต้องของภาษา ทำความเข้าใจความหมาย วิธีการใช้ การฝึกขั้นนี้เริ่มต้นการฝึกแบบกลไก (Mechanism) เช่น เริ่มการฝึกปากเปล่า (Oral) เป็นการพูดอย่างง่ายๆ ก่อน จนได้

รูปแบบภาษาหรือโครงสร้าง (Structural Exercises) ทำซ้ำๆ ตามตัวอย่าง จดจำและนำไปใช้ตามรูปแบบ จนเกิดความคล่องตัวเป็นอัตโนมัติ (Automatism) จากนั้นจึงจะฝึกแบบกลุ่มย่อย หรือฝึกทีละคน เชื่อมโยงประโยค ฝึกพูดบทสนทนา (Micro Dialogue) สถานการณ์เหล่านี้จะเป็นสถานการณ์ที่สร้างขึ้นภายในห้องเรียน เพื่อฝึกการใช้โครงสร้างประโยคตามบทเรียน ต่อจากนั้นจึงฝึกด้วยการเขียน (Written) เป็นการฝึกความแม่นยำในการใช้ ฝึกสังเกตและฝึกการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ จนถึงการเขียนตามคำบอก

Figure 2: Practice Stages

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร

การฝึกขั้นตอนนี้สำคัญที่สุด เพราะการฝึกนี้เปรียบเสมือนตัวกลางที่เชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียน กับการนำภาษาไปใช้จริงนอกห้องเรียน มีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ต่างๆด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้กำหนดสถานการณ์ ชี้แนะแนวทางและช่วยเหลือเท่านั้น กิจกรรมการใช้ภาษาในขั้นนี้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ (Role play) การแสดงในสถานการณ์จำลอง (Simulation) เพื่อแก้ปัญหาที่ผู้เรียนไม่สามารถนำความรู้ในชั้นเรียนไปใช้ภายนอกได้ และเพื่อให้เป็นการเรียนที่เป็น ธรรมชาติในสถานการณ์ต่างๆ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารจึงมักใช้สื่อซึ่งเป็นของจริง (Real Materials) เช่น บทความ โฆษณา ข่าวจากวิทยุ โทรทัศน์ การพยากรณ์อากาศ เมนูอาหาร ตารางเวลา สภาพดินฟ้าอากาศ ด้วยการอภิปราย (Discussion) เขียนความเรียง (Composition) ขั้นตอนการสอนทั้ง 3P ใช้สำหรับการส่งสาร (Productive Skill) คือทักษะการพูดและการเขียน และการรับสาร (Receptive Skill) คือทักษะการฟังและการอ่าน

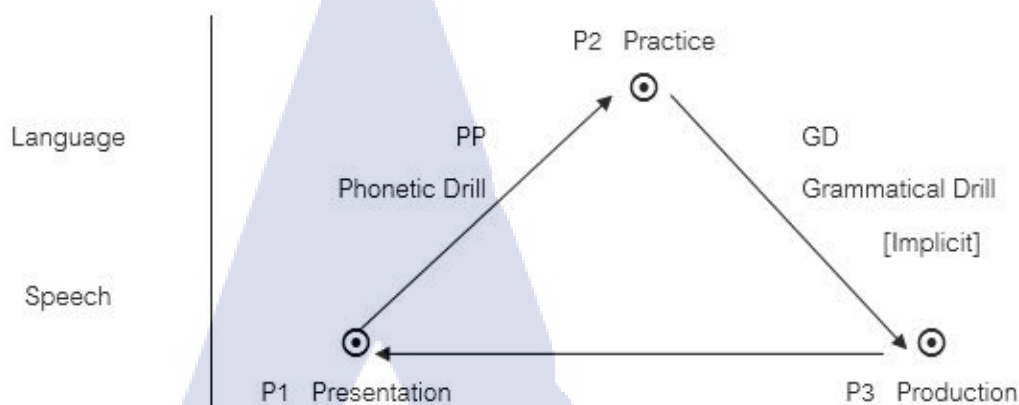

Figure 3 : Communicative Teaching Stage

3. รูปแบบและแนวทางการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

รูปแบบการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การเรียนการสอนภาษาที่เน้นการสื่อความหมาย เป็นการสอนที่อิงหลักเกณฑ์ของ **Functional - Notional Syllabus** คือมุ่งให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้ตาม ความต้องการและให้ได้ประโยชน์ในด้านการสื่อความหมายหรือสื่อสาร ดังนั้น ในการจัดประมวลการสอน จึงสมควรที่จะกำหนดว่าจะให้ผู้เรียนเรียนภาษาเพื่อจะใช้ในหน้าที่อันใด (**Performance of Language Functions**) เช่น เพื่อแสดงความเข้าใจ ออกคำสั่ง ขอร้อง ชักชวน ขอโทษ โต้แย้ง เห็นด้วยและในหน้าที่ของภาษาเช่นนี้จะต้องใช้เนื้อหาทางภาษา อันได้แก่ คำ วลี ประโยค และน้ำเสียงเช่นใด จึงจะใช้ภาษา สอดคล้องกับความคิดเห็นของผู้เรียนในสถานการณ์นั้นๆ ในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร นั้นการจัดเนื้อหาแต่ละบทเรียนจึงมิได้จัดโดยใช้โครงสร้างทางไวยากรณ์เป็นหลัก แต่จำแนกตามเนื้อหา (**Notions**) ของสถานการณ์ในบทเรียนต่างๆ แทนและจะต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของสำนวนภาษาที่ใช้ เพื่อให้สอดคล้องกับความสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคลที่สื่อสารและผู้รับสารด้วย หรือกล่าวโดยย่อ ก็คือ ควรพิจารณาว่า ใครพูดกับใคร บุคคลทั้งสองฝ่ายมีความสัมพันธ์อย่างไรและกำลังอยู่

สถานการณ์เช่นไร (คิกานด์ เพียร์ธัญญกรณ์. 2539 : 24 ; อ้างอิงจาก Finocchiaro and Bonomo. 1983 : 45)

ฉะนั้น หลักเกณฑ์การสอนทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร จึงเป็นแนวการสอนที่เน้นความสามารถในการสื่อสาร ของผู้เรียน ดังที่ จอห์นสัน เค (Johnson, K. 1982 : 19) กล่าวว่า การที่ใครคนใดคนหนึ่งใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องนั้น จำเป็นจะต้องมีความรู้กฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ควบคู่กับกฎเกณฑ์ ของภาษาได้ถูกต้อง กับบุคคลและสถานการณ์ ดังนั้น ความรู้ความสามารถในการใช้ทักษะภาษาเพื่อ การสื่อสารต้องมีความรู้ทั้งกฎเกณฑ์ทางทฤษฎีและสามารถนำไปสู่การสื่อความหมาย ในทางปฏิบัติได้

4. แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรจัดกิจกรรมที่เน้นให้ผู้เรียน เป็นศูนย์กลาง ในการเรียนรู้ เพื่อฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการเผชิญ สถานการณ์ และประยุกต์ความรู้นำมา พัฒนาในการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารได้อย่าง ถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์จริง (อมรา แสงสันทรณ์. 2542 : 11 - 17) มีผู้ เสนอแนะแนวการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะภาษาในการสื่อสารดังนี้

มอร์โรว์ (Morrow. 1981:59 - 66) ได้เสนอแนวทางการจัดการเรียนการสอน ภาษาที่จะ สามารถพัฒนาการใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยมีหลักการ 5 ประการ ดังนี้

1.รู้ว่าเรากำลังทำอะไร (Know what you are doing) คือ การเรียนรู้ที่ ผู้เรียนจะต้องตอบ ได้ว่าทำไมต้องเรียนสิ่งนี้ เรียนไปเพื่ออะไร เช่น การฟังพยากรณ์ อากาศจากวิทยุ การถามทิศทาง การจองห้องพักในโรงแรม ฯลฯ เมื่อผู้เรียนรู้ จุดประสงค์ของการเรียน ผู้เรียนจะตั้งใจปฏิบัติกิจกรรม เพื่อที่ตนเองจะสามารถทำให้ บรรลุเป้าหมายที่ต้องการเหล่านั้นได้

2. ส่วนรวมทั้งหมดของภาษาสำคัญกว่าส่วนย่อยๆ หลายส่วนรวมกัน (The whole is more important than sum of the parts) คือ การเรียนรู้ที่ผู้เรียนควร มีความเข้าใจต่อกาใช้ภาษา ในสถานการณ์จริงเป็นสำคัญ โดยต้องเข้าใจในลักษณะ

ของภาพรวมในการใช้ ไม่ใช่เข้าใจในแต่ละส่วน ที่จะมาใช้ในการสื่อสารเท่านั้น เช่น การฟังเพลงหนึ่งเพลง ต้องเข้าใจเนื้อหาโดยรวมและสรุปความคิด รวบยอดได้โดยจะต้องทราบใจความสำคัญ หรือประโยคสนับสนุนต่างๆที่มีความจำเป็น จะทำให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ในทางปฏิบัติและสามารถพัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

3. กระบวนการสื่อสารมีความเท่าเทียมกับรูปแบบของภาษา (The process are as important as the form) คือ การที่ผู้เรียนจะพัฒนาความสามารถทางการสื่อสารได้นั้น ผู้เรียนควรได้ ลงมือปฏิบัติจริง และสถานการณ์ที่จำลองมีความสอดคล้องหรือใกล้เคียงกับการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร จริงให้มากที่สุด ส่วนรูปแบบของการสื่อสารควรมีลักษณะ ดังนี้

3.1 การเกิดช่องว่างของข้อมูล (Information Gap) ในชีวิตประจำวัน การสื่อสารระหว่าง คนสองคน หรือมากกว่านี้จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อ ฝ่ายหนึ่งต้องการรู้ข้อมูลจากอีกฝ่ายหนึ่ง ดังนั้น

การจัดการเรียนการสอนควรมีกิจกรรมเพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน

3.2 การเลือก (Choice) ในการสื่อสารจริงนั้น ไม่มีคำตอบหรือคำพูดที่สำเร็จรูป กำหนดตายตัว ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนควรให้ผู้เรียนเลือกรูปแบบภาษาตามต้องการ

3.3 ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ในการสื่อสารนั้น ผู้พูดมีจุดมุ่งหมายอยู่ในใจว่า ตนต้องการจะพูดอะไร เพื่อให้เกิดผลอย่างไร ดังนั้น ถ้าได้รับการโต้ตอบจากคู่สนทนาตรงกับ

สิ่งที่ต้องการ ก็หมายความว่า การสื่อสารประสบความสำเร็จ

4. การเรียนรู้เกิดจากการปฏิบัติ (To learn it, do it) การจัดการเรียนการสอนที่นำ กิจกรรมต่าง ๆ มาให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง

5. ความผิดพลาดทั้งหลายไม่ใช่ความผิดเสมอไป (Mistake is not always a mistake)

การจัดการเรียนการสอนหรือกิจกรรมบางชนิดต้องออกเสียง ถ้าผู้เรียนเกิดความผิดพลาดทาง ไวยากรณ์หรือการออกเสียง อาจารย์ผู้สอนต้องไม่ทำให้ข้อผิดพลาดเหล่านั้นเป็นอุปสรรคต่อการสื่อสาร ควรปล่อยให้ผ่านไปก่อน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา

ฟินอคเชียโร และ โบโนโม (Finocchiaro and Bonomo. 1973 : 24 - 25) กล่าวว่า แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษา ที่จะสามารถพัฒนาการใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร มีดังนี้

1. ความรู้ด้านความสามารถทางการสื่อสาร รวมทั้งไวยากรณ์และกฎเกณฑ์ของภาษา ที่ใช้จริงควรได้รับการจัดให้พอเหมาะกับที่ผู้เรียนจะสามารถนำไปใช้สื่อความหมายได้ถูกต้องและ เหมาะสมกับสถานการณ์ ต้องดูความสามารถของผู้เรียนว่ามีความรู้ทางภาษามากน้อยเพียงใด ศัพท์ หรือบทสนทนาระดับไหน ที่จะเหมาะสมกับสถานการณ์และความรู้ของผู้เรียน เพราะบางครั้ง ถ้าการเรียนการสอนหรือกิจกรรมยากเกินกว่าความสามารถของผู้เรียน จะทำให้เกิดการสูญเสียค่า ทางการศึกษา ในทางตรงกันข้าม ถ้าผู้เรียนฝึกหัดทุกวันจะทำให้เกิดการพัฒนาทักษะภาษาและประสบการณ์มากขึ้น ทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพทั้งผู้เรียนและผู้สอน

2. การจัดกิจกรรมควรเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ (Learner Centered) ผู้เรียน ทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในกิจกรรมการใช้ภาษาซึ่งอาจจัดในรูปแบบของกิจกรรมคู่ (Pair Work)

หรือกิจกรรมกลุ่ม (Group Work) โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารซึ่งอาจทำได้ โดยถามคำถามที่ผู้เรียนจะพบจริง ๆ ไม่ใช่คำถามที่เกี่ยวกับโครงสร้างภาษา แต่ถ้ากรณีที่ผู้เรียน ไม่พร้อมหรือไม่สามารถที่จะใช้ภาษาที่สองได้ ควรจะอนุญาตให้ใช้ท่าทางประกอบได้ ถ้าผู้เรียน กล้าแสดงออกจะสามารถพัฒนาการใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารได้ในที่สุด

3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารนั้น ต้องเป็นกิจกรรม ที่มีความหมายสอดคล้องกับเนื้อหาและสภาพใกล้เคียงกับชีวิตปัจจุบันที่ดำเนินอยู่ เช่น บทสนทนาใน การซื้ออาหาร หรือสิ่งของ ซึ่งในชีวิตประจำวันจะพบบทสนทนานี้ระหว่างผู้ขาย-ผู้ซื้อหลายรูปแบบ ผู้สอนนำมาปรับใช้ในการสอนแต่

เปลี่ยนตัวสินค้า และนำมาให้ผู้เรียนฝึกสนทนาจริงเพื่อกระตุ้น ให้มีการสื่อสารโดยไม่จำเป็นต้องท่องจำ

จากแนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียนจะมีความรู้ความสามารถในการใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ นั้น จะต้องมีการบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้โดยให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง และเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน ซึ่งจะทำให้กระบวนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5. ความสามารถในการสื่อสาร

ความสามารถในการสื่อสาร เป็นพื้นฐานในการออกแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อแก้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารให้ถูกต้องเหมาะสม ประกอบด้วย องค์ประกอบ 4 ประการ คือ (Savignon. 1997 : 35 - 46)

1.ความสามารถทางไวยากรณ์ (Grammatical Competence) เป็นกุญแจที่สำคัญ ของหลักภาษาศาสตร์ ได้แก่ ความสามารถในการจดจำคำศัพท์ หน่วยเสียง หน่วยคำ โครงสร้าง การผสมผสานองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้เป็นรูปคำหรือรูปประโยค ความสามารถทางไวยากรณ์ จะไม่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทางไวยากรณ์ ความสามารถทางไวยากรณ์ จะทำให้เกิดความกระจำ ในกฎเกณฑ์และจะนำไปสู่การใช้ทักษะภาษาในทางปฏิบัติอย่างถูกต้อง

2.ความสามารถทางกฎเกณฑ์การใช้ภาษาในสังคม (Social Linguistic Competence)

ต้องเข้าใจภาษาในบริบทของสังคม บทบาทของคู่สนทนา สิ่งที่ต้องควรพิจารณา คือ ความเหมาะสม

ในการใช้ภาษา และตัดสินใจว่าอะไรคือความเหมาะสม สิ่งเหล่านี้จะเข้ามาเกี่ยวข้องทำให้เกิดความกระจำ ในการใช้ทักษะภาษาในทางปฏิบัติมากยิ่งขึ้น

3.ความสามารถในการตีความ (Discourse Competence) คือการใช้ความรู้ทางกฎเกณฑ์ภาษา วัฒนธรรม และประสบการณ์เชื่อมโยงกันเพื่อสื่อความหมายให้ผู้ส่งสารและผู้รับสาร เข้าใจตรงกัน

4. ความหมายในกลวิธีการสื่อสาร (Strategy Competence) ไม่มีผู้ใดสามารถ ดำเนินการสื่อสาร ไปได้อย่างราบรื่นไม่มีอุปสรรค ดังนั้น ผู้ที่มีความสามารถ ดำเนินการสื่อสารได้ตามเป้าหมายที่กำหนดต้องใช้กลวิธี การพูดซ้ำ การพูดใหม่ การย้ำ การเปลี่ยนน้ำเสียง การใช้ท่าประกอบ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป ความสามารถในการใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร เป็นความรู้ความสามารถ ในการใช้คำศัพท์มาสร้างเป็นประโยคเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสาร รวมทั้ง การแสดงกริยาต่าง ๆ ให้ถูกต้อง เหมาะสมกับกาลเทศะและเป็นที่ยอมรับของสังคม ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ภาษาและ สถานการณ์ ในการสื่อสาร วัฒนธรรม และค่านิยมในสังคมเป็นสำคัญ

6. หลักการจัดการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

ด้านหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษ

หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2545 มีรายละเอียดของหลักสูตร ดังนี้(กรมอาชีวศึกษา. 2545:9-11)

จุดมุ่งหมายของการเรียนการสอน

1. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้อง ตามหลักภาษาและเหมาะสมกับวัฒนธรรม
2. เพื่อให้มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารใน สถานการณ์ง่าย ๆ ที่เป็นสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลอง
3. เพื่อให้มีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อศึกษาต่อและนำไปประกอบอาชีพตามความจำเป็น
4. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษเห็นประโยชน์และคุณค่าของภาษาอังกฤษ

แนวการจัดการเรียนการสอน

มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารใน 2 ด้าน คือ ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อเข้าสู่สังคมและวัฒนธรรม และสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้องตามหลักภาษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ และให้อาจารย์ผู้สอนจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน

สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนภาษาอังกฤษมีมากมาย ได้แก่ หนังสือเรียน แบบฝึกหัด คู่มือครู บัตรคำ หนังสือพิมพ์ รูปภาพ และอื่นๆ รวมทั้งสื่อเทคโนโลยี เช่น คอมพิวเตอร์ช่วยสอน สื่อทางไกล ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง วีดิทัศน์ ทั้งหมดล้วนเป็นสื่อที่ช่วยพัฒนาความสามารถของ ผู้เรียนได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนควรเลือกสื่อให้เหมาะสม

การวัดและประเมินผล

วัดและประเมินผล ร่วมกับกิจกรรมของผู้เรียนและวัดความสามารถในการสื่อสาร ทางภาษาทั้ง 4 ด้าน คือการฟัง พูด อ่าน และเขียน ตลอดจนประเมินผลทั้งภาคปฏิบัติและทฤษฎี

จากการสำรวจงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบการศึกษาของ พงศ์ หรดาล (Pong Horadal. 1987 : 73 – 78) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การใช้หลักการจัดการเรียนการสอนของเดลฟายให้ตรงตามเป้าหมาย การอาชีวศึกษาของประเทศไทยในอนาคต พบว่า 1)หลักการ มีแนวโน้มที่จะสามารถนำไปประกอบอาชีพในการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน การเรียนด้านทฤษฎีและปฏิบัติสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี 2)หลักสูตร ควรเปลี่ยนแปลงตามสภาพสังคม เศรษฐกิจและเทคโนโลยี และพัฒนาให้ สอดคล้องกับความต้องการของแต่ละบุคคล 3)ผู้สอน ควรมีประสบการณ์การประกอบอาชีพอย่างน้อย 3 ปี และได้รับการฝึกปฏิบัติ โดยตรงในสถานประกอบการอย่างสม่ำเสมอทุกปี ตลอดจน การศึกษาอบรมทุกช่วงเวลา 4)เครื่องมือ ปรับให้สอดคล้องกับหลักสูตรและลักษณะของงานในสถานประกอบการ และ ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป

หลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2545 แนวโน้มของหลักสูตรจะเน้นความสามารถ ในการสื่อสาร ผสมผสานและเชื่อมโยงหลักสูตรให้มีความต่อเนื่องตลอดระยะเวลาที่ศึกษา รวมทั้ง ประยุกต์วิธีสอนให้เหมาะสมและสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ครูลดบทบาทในการเป็นแม่แบบ ของการใช้ภาษาโดยใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และเน้นให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการ เรียนรู้ ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อสื่อความหมาย (Communicative Approach) จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

7. ด้านอาจารย์ผู้สอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

บทบาทของอาจารย์ผู้สอนอาจเปลี่ยนไป เพราะผู้เรียนจะเป็นผู้มีบทบาทโดยตรงในการทำ กิจกรรม แต่อาจารย์ผู้สอนยังคงมีบทบาทเป็นผู้ดำเนินการสอน เพื่อพัฒนาการใช้ทักษะภาษาเพื่อ การสื่อสาร มีผู้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของอาจารย์ผู้สอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้ มิลเลอร์ (Miller, 1987 : 40 - 41) กล่าวว่า อาจารย์ผู้สอนภาษาเพื่อการสื่อสารที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความกระตือรือร้นในการสอน ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการสอนคือ ตัวอาจารย์ผู้สอน และวิธีสอน ซึ่งจะสามารถทำให้ผู้เรียนมีปฏิกิริยาโต้ตอบโดยใช้ภาษาอังกฤษอย่างคล่องแคล่วและเพื่อประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสม

2. มีความคิดสร้างสรรค์ คือ อาจารย์ไม่เน้นการสอนเฉพาะแต่ในหนังสือตามเนื้อหาเท่านั้น ควรนำกิจกรรมการแก้ปัญหา หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่ทำให้ผู้เรียนใช้ทักษะที่ได้เรียนรู้มาแล้ว เช่น เกมสัฟเฟิล หรือชมภาพยนตร์เสียงในฟิล์มโดยไม่ดูคำแปล ให้ผู้เรียนจับใจความสำคัญของบทสนทนา ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนและผู้สอนมีความกระตือรือร้น ไม่เกิดความเบื่อหน่ายในขณะเรียน

3. มีความยุติธรรม ยอมรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่างๆ ของผู้เรียน ให้โอกาส ผู้เรียนทุกคนในการทำกิจกรรมโดยไม่คำนึงถึงระดับความสามารถ และมีความสัมพันธ์ในชั้นเรียน อย่างเป็นกันเอง

4. ทักทายผู้เรียนด้วยอารมณ์แจ่มใส การพูดภาษาอังกฤษทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน จะทำให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง และท้าทายให้ผู้เรียนโต้ตอบด้วยภาษาอังกฤษเช่นกัน

5. มีความรู้อย่างลึกซึ้งในการสอน อาจารย์ผู้สอนทำให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีและประสบ ความสำเร็จในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

ทิพย์วัลย์ มาแสง (2532 : 8 ,12) ได้กล่าวเพิ่มเติมถึงบทบาทและคุณลักษณะของอาจารย์ ผู้สอน เพื่อพัฒนาการใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. สังเกต จดจำ สิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นรอบๆ ตัว หรือในขณะที่สอนรวมทั้งปัญหาต่างๆ ในตัวผู้เรียนแต่ละบุคคล เพื่อจะได้เป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุง พัฒนาความสามารถของผู้เรียน ให้ตรงตามศักยภาพ

2. อาจารย์ผู้สอนคอยเป็นกำลังใจและเป็นพี่เลี้ยงให้คำปรึกษาเพื่อให้เกิดการใช้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารดำเนินต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อำนาจ นาคทัต. (2540 : 81 - 91) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนให้เป็นที่ยอมรับของ สถานประกอบการทั้งภาครัฐและเอกชนขึ้นอยู่กับ อาจารย์ในสถานศึกษา ซึ่งต้องตระหนักถึงความเป็น ครู-อาจารย์ในสถานศึกษา มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ อุทิศเวลาเพื่อการสอนสอดคล้องกับ เรื่องศักดิ์ อัมไพพันธ์ (2542: 1)ที่ได้กล่าวว่าปัจจัยที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษประสบความสำเร็จ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน ผู้เรียน และปัจจัยอื่นๆ แต่ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ คืออาจารย์ผู้สอน อันเดรีย และบริลีย์ (Andreyka and Briley. 1975 : 25) กล่าวว่า ลักษณะของอาจารย์ อาชีวศึกษา ที่วิทยาลัย ควิส (Cuise) ในรัฐฟลอริดา มีดังนี้

1.ลักษณะด้านมนุษยสัมพันธ์

1.1มีเทคนิคในการเข้าสังคมได้ทุกระดับ

1.2เข้าใจถึงความต้องการและความสนใจของผู้เรียน

1.3ให้ความร่วมมือช่วยเหลือในกิจกรรมผู้เรียน

1.4เข้าใจถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

1.5มีความสามารถในการเสริมสร้างความสามัคคี

2.ลักษณะด้านการเตรียมการสอน

- 2.1มีวัตถุประสงค์ในการสอนอย่างชัดเจน
- 2.2มีการพัฒนาปรับปรุงแผนการเรียนการสอน

3.ลักษณะด้านวิธีสอน

- 3.1เลือกวิธีการสอนได้อย่างเหมาะสม
- 3.2มีเทคนิคในการใช้คำถาม
- 3.3มีเทคนิคในการให้เนื้อหา สามารถอธิบายให้เข้าใจง่ายขึ้น
- 3.4มีความสามารถในการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

4.ลักษณะด้านการจัดห้องเรียน

- 4.1สามารถวัดระเบียบในห้องเรียนให้สอดคล้องกับวิชาที่สอน
- 4.2สามารถอธิบายการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่างๆได้อย่างถูกต้อง
- 4.3มีการกำหนดเวลาในการใช้อุปกรณ์ต่างๆเพื่อให้ทุกคนได้ใช้อย่างทั่วถึง

5.ลักษณะด้านการวัดและประเมินผล

- 5.1มีการให้คะแนนอย่างเที่ยงตรง และยุติธรรม
- 5.2ชี้แจงการวัดและประเมินผลเมื่อมีข้อบกพร่อง

6.ลักษณะด้านการปรับปรุงวิชาชีพ

- 6.1มีความเข้าใจในเนื้อหาหลักสูตรสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้
- 6.2คำนึงถึงความต้องการในตลาดแรงงาน และสภาพเศรษฐกิจ
- 6.3พัฒนาการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบการศึกษาของ บาติस्ताและจอห์น (Batista and John. 1976 : 257) ได้ศึกษาพฤติกรรมของอาจารย์ พบว่าพฤติกรรมของอาจารย์ที่ดีประกอบด้วย การเป็นผู้ที่มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย มีความรู้ในเนื้อหาวิชาที่สอน มีความรู้ความสามารถ ในการเขียนบทความและสิ่งพิมพ์ที่มีคุณภาพ มีวิธีสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหา มีความรู้ในวิธีการประเมิน จุดมุ่งหมายของวิชาที่สอนอย่างเหมาะสม มีคุณธรรมในวิชาชีพ ตลอดจนมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพอาจารย์

ส่วนลักษณะของอาจารย์ผู้สอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้นควรมีความรู้อย่างลึกซึ้งในวิชาที่สอนเพื่อถ่ายทอด ความรู้และประสบการณ์ให้ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม ธนิกา เจียรนัยปริเปรม (2539 : 23) ได้ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ครู และผู้ปกครองนักเรียน ที่มีต่อการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษประถมศึกษาพุทธศักราช 2539 ในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางขุนเทียน พบว่า การสอนภาษาอังกฤษให้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรและลัทธิผลมกน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการสอนของครูผู้สอนเป็นสำคัญ เพราะครูผู้สอน เป็นผู้ที่ทำให้ผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนการสอนได้ตามวัตถุประสงค์ หากครูผู้สอนมีความรู้ ความสามารถ และมีเทคนิคในการนำเสนอ เนื้อหาที่น่าสนใจ จะเกิดผลลัทธิผลทางการเรียน ตามเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น ครูผู้สอนเป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

8. ด้านวิธีสอนและกิจกรรมภาษาเพื่อการสื่อสาร

ด้านวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

จอห์นสัน เค (กาญจนา ปราบพาล 2527 : 1 - 17 ; อ้างอิงจาก Johnson, K. 1982 : 1 - 11) ได้เสนอแนวทางและเทคนิควิธีสอนเพื่อพัฒนาการใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1.ให้โอกาสผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ซึ่งอาจทำได้โดยการตั้งคำถามที่ผู้เรียนจะพบจริงๆ ไม่ใช่คำถามเกี่ยวกับกฎไวยากรณ์ของภาษา เวลาสอนให้เน้นที่ความหมาย หรือเนื้อหา ที่อ่านหรือฟัง ในกรณีที่ผู้เรียนยังไม่พร้อมที่จะใช้ภาษาที่สอง อนุญาตให้ผู้เรียนใช้ทำทาง และผู้สอน ต้องไม่คาดหวังว่า ผู้เรียนจะต้องทำอะไรได้เกินความสามารถของผู้เรียน

2.ถ้าสอนในระยะเริ่มต้นต้องให้ผู้เรียนปรับตัวก่อน เทคนิคในการสอนอาจทำได้โดยไม่ต้องให้ ผู้เรียนตอบเป็นภาษาที่สอง ให้ใช้ภาษาแรกได้ และถ้าผู้เรียนไม่ยอมตอบ ผู้สอนไม่ควรโกรธ

3. ถ้าภาษาที่สองยากเกินระดับของผู้เรียน ผู้สอนช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโดยใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างอื่น เช่น การสาธิต หรือการทดลอง

4. ผู้สอนควรมีวิธีที่ทำให้ผู้เรียนไม่เครียด เช่น เมื่อผู้เรียนตอบผิด ผู้สอนควรให้ความสำคัญ กับความหมายที่ผู้เรียนตอบมากกว่าที่จะแก้ความผิดพลาดทางไวยากรณ์ และไม่เน้นว่าผู้เรียนตอบผิด

5. ผู้สอนควรเรียนรู้ความสนใจของผู้เรียนเพื่อแทรกความสนใจของผู้เรียนไว้ในบทเรียน

ซึ่งสามารถทำได้โดยสังเกตกลุ่มผู้เรียน หรือให้ผู้เรียนเขียนบันทึกประจำวันส่ง เพื่อจะได้รับความสนใจ ของแต่ละบุคคล

6. สร้างบรรยากาศเป็นกันเองในห้องเรียน เพื่อผู้เรียนจะได้ไม่อายเมื่อตอบผิด

7. ควรใช้การแปลความหมายต่อเมื่อต้องการอธิบายให้ชัดเจนขึ้น

8. ในการสอนบทสนทนา ควรให้ผู้เรียนสนทนาในสิ่งที่ผู้เรียนพบจริงๆ ในสถานการณ์ต่างๆ ไม่ใช่ท่องบทสนทนาตามตำราเรียน เพราะเวลาใช้ในการสื่อสารจริงจะพูดอีกแบบหนึ่ง เทคนิคการสอน โดยทำกิจกรรมที่มีการปฏิสัมพันธ์ที่คล้ายกับเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ ในการแก้ปัญหาในการสื่อสาร เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพูด และความคล่องในการปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Common Social Interactions)

9. ไม่ควรนำภาษาแรกมาเกี่ยวข้องกับการเรียนภาษาอื่นๆ โดยหลีกเลี่ยงการเปรียบเทียบ ทางไวยากรณ์ระหว่างภาษาแรกและภาษาที่เรียน

กล่าวโดยสรุป วิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ผู้เรียนควรมีความรู้ในรูปแบบง่ายๆ ของภาษา และสามารถนำไปใช้สื่อสารในสถานการณ์จริงได้อย่างมีความหมายและเหมาะสม โดยเน้นวิธีสอน ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสนุกสนานโดยได้ปฏิบัติจริง เพื่อจะทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. กิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อการสื่อสาร

กิจกรรมการเรียนรู้การสอนเป็นกุญแจสำคัญในการเรียนรู้การสอนเพื่อการสื่อสาร เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษา มีผู้แนะนำลักษณะของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

ฮาร์เมอร์ (Harmer. 1983:44-45) และ ซาวิยอน (Savignon. 1991 :32) ได้สรุป กิจกรรมการเรียนรู้การสอนเพื่อการสื่อสาร เพื่อพัฒนาการใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ความต้องการในการสื่อสาร (Desire of Communicate) กิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนกระทำ เพื่อแก้ไขภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น ต้องเป็นกิจกรรมที่สร้างความต้องการที่จะสื่อสารให้กับผู้เรียน

ถึงแม้ว่าผู้เรียนจะถูกบังคับให้สื่อสาร แต่ผู้เรียนต้องมีความรู้สึกที่ต้องการจะสื่อสาร หรือเห็นความจำเป็น ในการสื่อสาร

2. จุดประสงค์ของการสื่อสาร (Communicate Purpose) กิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนทำ ต้องให้ ผู้เรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่แท้จริงมากกว่าจะให้ฝึกใช้ไวยากรณ์ทางภาษา และกิจกรรมนั้น ควรมีช่องว่าง (Gap) ซึ่งอาจเป็นช่องว่างของข้อมูล (Information Gap) หรือช่องว่างของความคิดเห็น (Opinion Gap) เพื่อให้ผู้เรียนพยายามเชื่อมช่องว่างดังกล่าวในขณะที่เรียน เช่น ให้ผู้เรียนฟังบทสนทนา ของตำรวจกับนักท่องเที่ยวที่กำลังถามคำถามเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆว่าอยู่ที่ไหน และให้ผู้เรียนกรอกชื่อ สถานที่ต่างๆ ที่ได้ยินโดยผู้เรียนสามารถถ่ายโอนข้อมูล (Information Transfer)จากการฟังมาสู่การเขียน และสามารถนำมาสนทนาได้อย่างมีความสมบูรณ์ (Can jigsaw information gap or information opinion)

3. เนื้อหาไม่ใช่รูปแบบของภาษา (Content not Form) ผู้เรียนต้องมีข้อมูล (Message)

ที่จะสื่อสาร เพราะในขณะที่ทำกิจกรรม ความสนใจจะอยู่ที่สิ่งที่พูด (What to say) มากกว่า

จะพูดว่าอย่างไร (How to say)

4. ความหลากหลายของภาษา (Variety of Language & Acting of Skills)

ควรนำกิจกรรม ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาได้หลายรูปแบบ เพื่อเป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ และความรู้ใหม่ โดยผู้เรียนมีอิสระในการใช้ภาษาที่ไม่มีการเตรียมตัวมาก่อน (Improvise) และใช้แหล่งข้อมูลใดก็ได้ ที่ผู้เรียนเป็นผู้เลือก เช่น กิจกรรม Ice Breaker ผู้เรียนจะแลกเปลี่ยนกันถามข้อมูลส่วนบุคคล หรือ เกมที่ใช้ในการสื่อสาร (Communicative Games) ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินไม่เบื่อหน่าย และผู้เรียนได้ฝึกใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสารโดยทางอ้อม ซึ่งมีส่วนช่วยให้ผู้เรียน เกิดความสนใจที่จะเรียนรู้การใช้ภาษา และเกิดความมั่นใจในตัวเองมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้กิจกรรม ดังกล่าว มีกิจกรรมที่เป็นการเสริมสร้างประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมค่ายภาษาอังกฤษ (English camp) เป็นการจัดกิจกรรมเพื่อเปลี่ยนบรรยากาศจากการเรียนการสอนในชั้นเรียนมาเป็นกิจกรรมนอกชั้นเรียน นอกจากผู้เรียนจะได้สนุกสนานกับเกมส์ต่าง ๆ ผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้ทักษะภาษา เพื่อการสื่อสารอย่างไม่รู้ตัว รวมทั้งทักษะในด้านอื่นๆ เช่น การอยู่ร่วมกับผู้อื่น และสามารถทำงานร่วมกับ ผู้อื่นได้ การจัดค่ายกิจกรรมภาษาอังกฤษ เป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตรในการเรียนรู้อีกอย่างหนึ่ง

5. ไม่มีการแทรกแซงจากผู้สอน (No Teacher Intervention) กิจกรรมนั้น ผู้เรียนจะมี ปฏิสัมพันธ์กันเองระหว่างผู้เรียนมากกว่าผู้สอน ผู้สอนจะไม่ไปเกี่ยวข้อง หรือแก้ไขข้อผิดพลาด ในระหว่างร่วมกิจกรรม แต่จะประเมินผลครั้งสุดท้ายเมื่อ กิจกรรมเสร็จสิ้น การประเมินต้องดูที่ การบรรลุจุดประสงค์ของการสื่อสารไม่ใช่การใช้ภาษาที่ถูกต้อง

6. กิจกรรมนั้นปราศจากการควบคุมโดยสื่อ เอกสารหรือวัสดุที่จะฝึกทักษะ (No materials control) กิจกรรมที่ผู้เรียนมีความรู้สึกละเลยในการเลือกแหล่งข้อมูล เพื่อที่จะสื่อสารอะไร หรืออย่างไรด้วยตนเอง

สตรีฟเวน (Streven. 1978 : 179 - 203) เสนอกิจกรรมเพื่อพัฒนาการใช้ทักษะภาษา เพื่อการสื่อสารดังนี้

กิจกรรมที่ช่วยให้เกิดการใฝ่รู้ ได้แก่ นำข้อความที่ให้ผู้เรียนฟังหรืออ่านมาเรียบเรียงใหม่ให้ง่ายขึ้น เป็น 2 ระดับคือ ระดับที่ง่ายที่สุดและระดับที่ง่าย โดยตั้ง

คำถามชนิด Yes/No Questions เป็นระดับคำถามที่ง่ายที่สุด และคำถามชนิด Wh - Questions ได้แก่ What Where When Why ฯลฯ ที่เป็นคำถามระดับง่าย และให้ผู้เรียนฟังข้อความสั้นๆ ในสถานการณ์หรือกิจกรรมหนึ่งๆ และให้ผู้เรียน บอกว่าสิ่งที่ได้ยินนั้นเป็นภาษาทางการหรือไม่เป็นทางการ ให้ผู้เรียนอ่านหรือฟังบทสนทนาสั้นๆ และให้บอกว่าคำโต้ตอบของบุคคลที่ 2 นั้นเหมาะสมหรือไม่ บรรยายสถานการณ์สั้นๆ พร้อมกับบทสนทนาที่ใช้ในสถานการณ์นั้นให้ผู้เรียน ตัดสินว่า บทสนทนานั้นเหมาะสมหรือไม่ ให้เจ้าของภาษาหรือผู้เรียนที่เก่งอธิบายหรือทำเครื่องหมายบนรูปภาพ แผนที่ หรือสิ่งอื่นๆ แล้วผู้เรียนฝึกอธิบายในทำนองเดียวกัน ให้ผู้เรียนฟังหรืออ่านบทสนทนา และให้บอกสถานที่ บทบาทสังคมของผู้พูด และ เจตคติที่มีต่อคู่สนทนา

กิจกรรมที่ช่วยผู้เรียนในด้านการเขียนและการพูด ได้แก่ ให้เปลี่ยนบทสนทนาให้เป็นทางการมากขึ้น หรือเป็นทางการน้อยลง ให้ถอดประโยคข้อความสั้นๆ ให้เขียน แสดงความคิดเห็นต่อข้อความหรือคำถาม ให้ผู้เรียนบอกสิ่งที่ได้ยินจากการบรรยาย ภาพยนตร์ หรือโทรทัศน์ ให้ผู้เรียนลงความเห็นเกี่ยวกับข่าวที่ได้ฟัง ผู้เรียนอาจแสดงความไม่เห็นด้วย อย่างสุภาพ หรือแสดงความยินดีหรือขอร้องให้อธิบายเพิ่มเติม ให้ผู้เรียนแสดงบทบาทสมมติด้วยตนเองโดยอาจารย์อาจจะใช้ข้อความต่างๆ หรือให้เพียงเค้าโครงสถานการณ์ และศึกษาหนังสือแต่ละตอน และให้วิจารณ์ อภิปราย ตั้งคำถาม หรือสรุปความ

กล่าวโดยสรุป วิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในสถานการณ์ที่ใกล้เคียงกับชีวิตจริงมากที่สุด และ เป็นการเรียนรู้ในบรรยากาศต่างๆ กันจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความมั่นใจและกล้าแสดงออกในการใช้ ภาษาเพื่อการสื่อสาร

แครสเชน (Krashen. 1995: 16 - 19) ได้เสนอแนะการจัดชั้นเรียนในการทำกิจกรรม เพื่อพัฒนาการใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

- 1.การฝึกร่วมกันทั้งชั้นโดยมีอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้ควบคุมการฝึกอย่างถูกต้อง เป็นการฝึก โครงสร้างไวยากรณ์การออกเสียง ได้แก่ การแก้โดยวิธีเทียบแทนการถาม - ตอบ เป็นต้น

2.การฝึกเป็นคู่และเป็นกลุ่ม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงออกอย่างอิสระ โดยอาศัย กิจกรรม อาจารย์ผู้สอนมีบทบาทเป็นผู้คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่เรียนและตรวจสอบความถูกต้อง การจัดกลุ่มผู้เรียนเวลาทำกิจกรรมควรจัดแบ่งผู้เรียนอย่างง่ายและสะดวกรวดเร็ว การจับคู่หรือ จัดกลุ่มไม่จำเป็นต้องมีจำนวนเท่ากันในแต่ละกลุ่ม ควรจัดตามสภาพของห้องเรียน กลุ่มใดมีจำนวนนักเรียน 3 คน ในเวลาทำกิจกรรมคู่อาจให้สลับกันฝึกภายในกลุ่มนั้น การจัดให้ผู้เรียนนั่ง ในรูป เกือกม้าหรือตัวยู ช่วยให้ผู้เรียนเคลื่อนย้ายได้สะดวก ถ้าจำนวนผู้เรียนในชั้นเรียนมีมาก อาจจัดเป็นรูปเกือกม้าซ้อนกัน 2 แถว หรืออาจจัดเป็นรูปโค้ง การจัดให้ผู้เรียนนั่งแบบนี้ช่วยให้ผู้เรียน มองเห็นกันทุกคน และสามารถเคลื่อนย้ายได้สะดวกเวลาแบ่งกลุ่มย่อย

สุภัทรา อักษรานุเคราะห์ (ม.ป.ป.) ได้เสนอแนวทางในการจัดห้องเรียนและรูปแบบ ของการจัดผู้เรียนในการทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาการใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร ดังนี้

1. การสอนเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งชั้น เป็นการทำการกิจกรรมอย่างเดียวกันก่อนแล้วจึง แยกย้ายกันทำ กิจกรรมต่างๆ กันออกไป เช่น กลุ่มที่หนึ่งฝึกประโยค กลุ่มที่สองฝึก พุด และกลุ่มที่สามตอบคำถาม เป็นต้น การให้ลอกเลียนแบบบทสนทนาเริ่มเมื่อสอน เรื่องใหม่ ควรเป็นกลุ่มใหญ่ทั้งชั้นก่อน หลังจากนั้น จึงเรียกเป็นบางแถว หรือบางคน ภายหลัง

2. การแบ่งกลุ่มย่อยเป็นการแบ่งครึ่งชั้นเรียนเพื่อจัดเกมส์แข่งขันกัน ทำให้ทุกคน มีส่วนร่วมในบทเรียน ถ้าจำนวนนักเรียนมากเกินไปก็อาจแบ่งกลุ่มให้เล็กลง ได้แก่ 1)การแบ่งตามความสามารถ เมื่ออาจารย์ผู้สอนสอนไประยะหนึ่งอาจเห็นได้ชัดถึง ความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน และสามารถจัดกลุ่มเพื่อฝึกทักษะการใช้ภาษาได้ดี เช่น กลุ่มหนึ่ง ฝึกเขียนเรียงความ กลุ่มสอง ตอบคำถาม กลุ่มสาม ฝึกทำแบบฝึกหัด เติมคำ เป็นต้น 2)การแบ่งตามความสนใจ และ3)การแบ่งตามเกณฑ์ที่อาจารย์ผู้สอน กำหนด อาจแบ่งตามเดือนเกิด หรือ วันเกิด

3. การจับคู่ อาจารย์ผู้สอนควรจัดให้มีการฝึกปากเปล่า แบบเข้มข้น 5 นาที อาจารย์ฟังและ แก้ไขข้อผิดพลาด คู่ใดฝึกได้คล่องก่อนก็เลือกมาพูดก่อน

4. การจัดกิจกรรมอิสระ อาจารย์ผู้สอนอาจให้ทำงานเกี่ยวกับการอ่านและเขียน โดยทำใน สมุดแบบฝึกหัด ซึ่งเป็นการทำงานแบบรายบุคคล

5. การจัดกลุ่มผสม ผู้เรียนในห้องเดียวกันอาจทำกิจกรรมคนละอย่าง ครึ่งหนึ่งอาจทำ กิจกรรมอย่างหนึ่ง อีกครึ่งหนึ่งอาจทำการซ่อมเสริม เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การจัดชั้นเรียนในการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนั้น สามารถ ทำได้หลายรูปแบบ อาจอยู่ในรูปของการกระทำทั้งชั้น การกระทำเป็นกลุ่ม หรือการกระทำเป็นคู่ แต่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กันเวลาทำกิจกรรม โดยให้ผู้เรียนมีการพูด-คุยเวลาทำกิจกรรม โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลาง และควรฝึกผู้เรียนเป็นกลุ่มใหญ่เพื่อให้ผู้เรียนมีความคล่องแคล่ว ในการใช้ภาษาเสียก่อน แล้วค่อยแบ่งผู้เรียนเป็นคู่ๆ หรือเป็นกลุ่มย่อย ในการทำกิจกรรมต่อไป ซึ่งอาจแบ่งได้ตามความสามารถ หรือตามความสนใจ หรือตามเงื่อนไขที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด

10. ด้านสื่อการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง วัตถุ สิ่งของ ภาพ เครื่องมือเครื่องใช้ ตัวบุคคล วิธีการ สถานที่ต่างๆที่ใช้ในการประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เกิดความเข้าใจง่าย รวดเร็ว ชัดเจนยิ่งขึ้น สื่อการสอนมีชื่อเรียก ต่างๆกันไป เช่น อุปกรณ์การสอน อุปกรณ์การศึกษา เทคโนโลยีการสอน เทคโนโลยี การศึกษา สื่อทัศนศึกษา สื่อทัศนูปกรณ์ แต่ปัจจุบันนิยมใช้คำว่า สื่อการเรียนการสอน เพราะมีความหมายกว้าง มีใช้หมายถึง เพียงสิ่งของที่ใช้ ประกอบการเรียนการสอน แต่หมายถึงทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต(กิตติมา ปรีดีดิolk. 2532: 68) สอดคล้องกับ ลัดดา ศุขปรีดี (2533 : 62 - 63) กล่าวว่า การใช้สื่อเป็นการใช้ทรัพยากร ในการเรียนรู้ให้กว้างขวางขึ้น การใช้เทคโนโลยีนั่นต้องการให้ผู้เรียนมี โอกาสเรียนจากแหล่งความรู้ ที่กว้างขวาง ไม่จำเป็นต้องจำกัดอยู่เพียงอาจารย์หรือ ตำราเรียนเท่านั้น แต่ควรคำนึงถึงความสามารถและ ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) ในการเรียนรู้ในการใช้เทคโนโลยีของแต่ละคน

ส่วน วาสนา ขาวหา (2533 : 15) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการใช้สื่อการเรียน การสอนว่าช่วยให้คุณภาพ การเรียนรู้ดีขึ้น เพราะทำให้เกิดความคิดรวบยอด

(Conceptual Thinking) เกิดความหมายที่ชัดเจน แก่ผู้เรียน และช่วยส่งเสริมความคิด การแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รวมทั้ง ช่วยเพิ่มความสนใจ ในกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการเรียนรู้เป็นศูนย์กลางความสนใจ ทำให้ผู้เรียน มีความอยากรู้อยากเห็น และมีส่วนร่วมในการเรียนเป็นอย่างดีเพื่อเพิ่มพูน ประสบการณ์ในการใช้สื่อ สื่อการเรียนการสอนเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้การจัดการเรียน การสอนมีประสิทธิภาพ

ในปัจจุบันสื่อการเรียนภาษาอังกฤษมีหลายอย่าง ทั้งสื่อในห้องเรียนและนอก ห้องเรียน สื่อภาษาอังกฤษ นอกห้องเรียน เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยให้ ผู้เรียนประสบความสำเร็จ เพราะการได้รับ สื่อต่างๆ ที่นอกเหนือไปจากสื่อใน ห้องเรียนจะมีประโยชน์เนื่องจากเป็นตัวป้อนในการพัฒนาทักษะ ภาษาได้

นอกจากนั้น อำภา บุญช่วย (2537 : 98) กล่าวถึง สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ คັນมาก คือ สื่อที่ใช้ในการพูดและการเขียน ต่อมาได้มีการพัฒนาขึ้นมาเรื่อยๆ ใน ปัจจุบันพบว่าสื่อการเรียนการสอน มากมายหลายชนิด เพราะ สื่อการเรียนการสอน คือ มือที่สามของอาจารย์ ดังนั้น บทบาทของสื่อ การเรียนการสอนในบทเรียนจึงเป็น ตัวกลางในการให้ข้อมูลความรู้ หรือ สิ่งบอกกล่าวแก่ผู้เรียน แต่ การใช้สื่อการเรียน การสอนให้ได้ผลนั้น ต้องเลือกสื่อการเรียนการสอนตรงกับจุดประสงค์ของเนื้อหา และกิจกรรมของบทเรียน ส่วนมอร์ริส เค (Morrow K. 1981 : 9 - 12) กล่าวถึง การ เรียนภาษา เพื่อการสื่อสารนั้น อาจารย์ผู้สอนควรใช้สื่อประกอบการสอนไม่ว่าจะเป็น อุปกรณ์หรือ ท่าทาง เพื่อให้ ผู้เรียนเกิดความคิดตามกระบวนการเรียนรู้และเกิดความ เข้าใจตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และแครชเชน (Krashen. 1982 : 32) กล่าวว่า สื่อการ เรียนการสอน โดยเฉพาะภาพยนตร์ต่างประเทศ จะช่วยพัฒนา ทักษะการเรียนรู้ใน ด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งสามารถสร้างความคิด และสร้าง จินตนาการเริ่มแรกอย่างถูกต้อง ทำให้เกิดความคิดรวบยอดเป็นอย่างดีเดียวกัน และมี อิทธิพลต่อ เจตคติของผู้เรียนด้วย นอกจากนี้ สื่อการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วน ร่วมระหว่างบทเรียนมากที่สุด คือ การนำบทความต่างๆ (Articles) มาแสดงความ คิดเห็นโดยให้ผู้เรียนมีการโต้เถียงและ อภิปราย จะนำมาซึ่งการพัฒนาทักษะภาษา เพื่อการสื่อสารในการ ฟัง พูด อ่าน และเขียนเช่นเดียวกัน เดลูกา (Deluca. 1991:9-

12) กล่าวถึง การใช้กิจกรรมแก้ปัญหาในการสอนวิชาเทคโนโลยีศึกษาว่า อาจารย์ส่วนใหญ่ควรใช้สื่อประกอบในการสอน เช่น สื่อประสม (Multimedia) ชุดสื่อการเรียนการสอน (Instructional Material Package : IMP)

กล่าวโดยสรุป สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ ดังนั้นอาจารย์ผู้สอนควรเลือกใช้สื่อ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาการเรียนการสอน จะทำให้ สามารถพัฒนาการใช้ทักษะภาษาเพื่อการสื่อสาร อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

11. ด้านการวัดและประเมินผลภาษาเพื่อการสื่อสาร

การวัดและประเมินผลภาษาเพื่อการสื่อสารมุ่งวัดความสามารถทักษะทางภาษาเพื่อการสื่อสาร ทั้ง 4 ด้าน คือการฟัง พูด อ่าน และเขียนร่วมกับการวัดและประเมินผลการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เรียน ตลอดจนการวัดและประเมินผลทั้งภาคปฏิบัติและทฤษฎี

การวัดและประเมินผลเป็นกระบวนการที่สำคัญกระบวนการหนึ่งของการจัดการศึกษา เพราะ ทำให้ทราบถึงการจัดการเรียนการสอนว่ามีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด และยังแสดงถึงผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนของผู้เรียนว่า บรรลุจุดประสงค์ของบทเรียนในรายวิชานั้นหรือไม่ โดยทั่วไปแล้วอาจารย์ สามารถวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนได้หลายแบบ เช่น การทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ แบบสอบถาม การปฏิบัติงานของผู้เรียนซึ่งแสดงถึงความสามารถของผู้เรียน การวัดและประเมินผล ต้องกระทำกันอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องเพื่อให้อาจารย์ได้มีโอกาสปรับปรุง การเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น(พนัส หันนาคินทร์. 2524:199-200)

นอกจากนี้พิตร ทองชั้น (2524 : 4 - 6)การวัดและการประเมินผลเป็นการเปรียบเทียบผลที่ได้จากการเรียนกับ มาตรฐานที่กำหนดไว้ ซึ่งมีลักษณะเป็นรูปธรรมคือจะแสดงผลของการวัดออกมาเป็นตัวเลขเพื่อแสดงว่า ผู้เรียนมีความรู้มากน้อยเพียงใดจากที่ได้เรียนไปแล้ว การวัดและการประเมินผลจึงเป็นหน้าที่ของอาจารย์ผู้สอนที่ต้องทำการวัดและประเมินผลว่าผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์มากน้อยเพียงใดหรือต้อง

ปรับปรุงแก้ไข ดังนั้น ผู้บริหารของสถานศึกษามีส่วนรับผิดชอบในเรื่องการวัดและประเมินผล หน้าที่ของผู้บริหาร เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษา มีดังนี้

1. เพื่อทราบผลการเรียนของผู้เรียนและผลการสอนของครู-อาจารย์ผู้สอน
2. เพื่อประโยชน์ในการเลื่อนขั้นและจัดแบ่งผู้เรียนตามความสามารถ
3. เพื่อเป็นหลักฐานในการรายงานผลให้ผู้ปกครองผู้เรียนทราบ
4. เพื่อสถิติอื่นๆ ทางการศึกษา

การวัดและประเมินผลการศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญของการจัดการเรียนการสอน เป็นองค์ประกอบหนึ่งของการจัดการศึกษาและทำให้สามารถติดตามผลการปฏิบัติว่าได้ผลตรงตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ ดังนั้น หลักสูตร วิธีการสอน และการวัดและประเมินผล จึงเป็น องค์ประกอบสำคัญที่มีความเกี่ยวโยงกันโดยตลอด นอกจากนั้น การวัดและประเมินผลชี้ให้เห็น ข้อบกพร่องหรือปัญหาต่างๆในการเรียนการสอน ทำให้เกิดการแก้ไขเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การเรียน การสอนได้ผลเต็มที่(ดำรง สี่หิระชาติ. 2542 : 2)

นอกจากนั้น ชวนพิศ บุญจำรัส. (2542 : 18) แบ่งการประเมินผล ออกเป็นดังนี้

1. การประเมินแบบอิงกลุ่ม การประเมินแบบนี้เชื่อว่า บุคคลมีความแตกต่างกัน ดังนั้น การประเมินผลแบบนี้จึงยึดถือคนส่วนใหญ่หรือกลุ่มใหญ่ในการเปรียบเทียบ โดยพิจารณาจากคะแนน ของแต่ละคนกับคะแนนของคนอื่นภายในกลุ่ม
2. การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ ให้ความสำคัญที่เนื้อหา ดังนั้น ผู้เรียนควรจะเรียนรู้ ให้ได้เกณฑ์ขั้นต่ำที่ยอมรับว่าผู้เรียนได้เรียนรู้แล้ว คือร้อยละ 80 ของเนื้อหา รายวิชาที่ได้เรียนรู้

จากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการวัดและประเมินผลการเรียนดังกล่าว ชี้ให้เห็นว่า การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนเป็นกลไกเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนพัฒนาไปตามจุดมุ่งหมาย ที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่ อีกทั้งยังเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนและปรับปรุงการสอน ของครู-อาจารย์ผู้สอนให้ดีขึ้น จึงจำเป็นที่ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจในระเบียบ การวัดและประเมินผล

กล่าวโดยสรุป การวัดและประเมินผลเป็นกลไกเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนพัฒนาไปตาม จุดมุ่งหมายที่หลักสูตรกำหนดหรือไม่ รวมทั้งเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนของผู้เรียนและปรับปรุง การสอนของครู-อาจารย์ผู้สอนให้ดีขึ้น

12. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการพูดสื่อสาร

1. การพูดเพื่อการสื่อสาร

ทักษะทางภาษามีด้วยกันสี่ทักษะได้แก่ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียน ทักษะการฟังและการอ่านเป็นทักษะการรับรู้ (receptive skills) ส่วนทักษะการพูด และการเขียนนั้นเป็นทักษะด้าน การผลิต (productive skills) เป้าหมายในการสอน ทักษะการพูด คือเพื่อให้ นักเรียนสามารถพูด ภาษาอังกฤษได้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ และให้ความสำคัญของการพูดเพื่อให้เกิดความคล่องแคล่ว มากกว่าความแม่นยำ ในด้านโครงสร้างประโยค กิจกรรมการสอนพูดนั้นเป็นสิ่งสำคัญ แต่เนื่องด้วย ระยะเวลาการสอนที่จำกัดในชั้นเรียนครูควรให้นักเรียนจับคู่ฝึกพูดหรือฝึกเป็นกลุ่ม เล็กๆ (Scrivener, 1994)

Luoma (2004) กล่าวว่า ความสามารถในการพูดภาษาต่างประเทศนั้น เป็น หัวใจสำคัญ เพราะนั่นหมายถึงว่า เราสามารถนำภาษาไปใช้ได้จริง บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ และความคิด สามารถสะท้อนให้เราเห็นโดยผ่านการพูด Hymes (1972 อ้างใน Luoma, 2004) นำเสนอกรอบแนวคิดการ พูด (speaking framework) ไว้ว่า คือ การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการพูดทำให้ความเป็นธรรมชาติเกิดขึ้น ใน บริบททางการพูดซึ่งนานไปประยุกต์ใช้ได้ และยังแสดงออกถึงศักยภาพทางสังคม ศักยภาพทางสังคมที่ กล่าวมานั้น คือความสามารถในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้าน สถานการณ์ (situation) คือ สถานการณ์ที่ใช้การพูด เกิดขึ้นที่ใดเช่นห้องเรียนด้านผู้มี ส่วนร่วม (participants) เช่นผู้พูดผู้ฟังผู้ชมเป็นต้นที่จะก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ทางการ พูดด้านผลสรุป(ends) คือจุดประสงค์หรือเป้าหมายของการพูดพูดเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ หรือ พูดเพื่อต้องการรับคำติชม (feedback) ด้านลำดับการแสดง ทำทาง (act sequence) คือพูดและทำท่าทางประกอบการพูดไปด้วยให้สอดคล้อง

กับคำที่พูดระดับ(key) ได้แก่ สำเนียง มารยาท เพื่อสนับสนุน หรือสร้างมนุษยสัมพันธ์และด้านสุดท้าย คือ ด้านเครื่องมือ (instrumentalities) คือ ช่องทางหรือวิธีที่ทำให้เกิดการตีความทางการพูด เช่น บรรทัดฐาน (norms) ของ การพูด การเขียน การแสดงความคิดเห็น ทศนคติหรือการถามเพื่อให้อธิบายหรือบรรยาย ประเภท (genre) ซึ่งเป็นประเภทของการพูด เช่น เรื่องตลก พูดบรรยาย การสอน การเล่าเรื่อง และการนำเสนองาน เป็นต้น

ภารกิจของการสื่อสาร (Communicative Tasks)

Breen (1987) กล่าวว่า ภารกิจทางภาษา (language tasks) คือกิจกรรมรูปแบบใดๆ ก็ตามในการพยายามเพื่อเรียนรู้ภาษา ซึ่งมีจุดประสงค์ ความเหมาะสมของเนื้อหา กระบวนการการทำงานที่เจาะจง และผลลัพธ์ที่ได้จากการทำภาระงานนั้น ภาระงานที่ต้องมีการวางแผนงานที่มี เป้าหมายในการเรียนรู้ ผู้เรียนควรเริ่มจากการทำภาระงานที่ง่ายก่อน เช่น ทำแบบฝึกหัดที่มีความง่ายและจำนวนข้อน้อย และค่อยเพิ่มขึ้นไปหายาก และเพิ่มเวลาทำกิจกรรมให้นานขึ้น เช่น ฝึก แก้ปัญหาเป็นกลุ่มโดยมีการจำลองสถานการณ์เพื่อฝึกคิดตัดสินใจ

Nunan (1989) ได้ให้ความหมายของภารกิจของการสื่อสาร (communicative tasks) ไว้ว่า คือ งานชิ้นหนึ่งของผู้เรียนซึ่งประกอบไปด้วยความเข้าใจ การจัดการ การสร้าง หรือ การ ปฏิสัมพันธ์ของผู้เรียนในภาษาเป้าหมาย ในขณะที่ความตั้งใจจดจ่ออยู่ที่ความหมายแทนที่จะจดจ่อ กับรูปแบบสอดคล้องกับ Willis (1996) ที่กล่าวว่าภารกิจของการสื่อสาร เป็นกิจกรรมหนึ่งที่ ภาษาเป้าหมาย เพื่อวัตถุประสงค์ในการสื่อสารให้บรรลุผล Harmer (2001) กล่าวถึงลักษณะของภารกิจสื่อสาร ไว้ว่า ภารกิจสื่อสารควรสร้างความต้องการในการสื่อสารและมีเป้าหมายใน การสื่อสาร ผู้เรียนควรจะให้มีความสำคัญกับความหมายมากกว่ารูปแบบในการสื่อสารและใช้ภาษา สื่อสารอย่างอิสระ โดยที่ครูไม่เข้ามาแทรกให้ความช่วยเหลือและไม่ควรมีสื่อใดๆ มาควบคุม การพูดของผู้เรียน Cameron (2001) กล่าวถึงประโยชน์ของภารกิจสื่อสารว่า ช่วยให้ผู้เรียนคิดถึง ภาษาที่สองเป็นการสื่อสารที่จำเป็น แทนที่จะคิดว่าเป็นวิชาที่ต้องเรียนวิชาหนึ่ง ภารกิจที่ได้ มอบหมายให้

ผู้เรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ทางภาษาของตนเองที่มีอยู่ยิ่งไปกว่านั้น การะงานการสื่อสารที่มอบหมายให้ผู้เรียนปฏิบัติจะต้องทำให้ผู้เรียนรู้สึกเป็นอิสระในการใช้ภาษาและรวมทั้งสามารถแสดงออกจากความคิดและความรู้สึกของผู้เรียนเอง นอกจากนี้ภารกิจของการสื่อสารยังช่วยพัฒนาและเสริมสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียน (Littlewood, 1981) อีกทั้ง ผู้เรียนยังได้ ฝึกทดลองใช้ภาษาด้วยตนเองและรู้จักกล้าที่จะลองเสี่ยงในการเรียนรู้ (Willis, 1996) จะเห็นได้ว่า ภารกิจของการสื่อสารเป็นสิ่งที่ทำให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างเต็มที่ ผ่านการทากิจกรรม เพราะผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้เมื่อได้ลองทำอะไรด้วยตนเองได้ฝึกใช้ภาษาเองจึงเกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการเรียนรู้ภาษาที่สองทั้งนี้ผู้สอนควรจัดกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่การเรียนรู้ของผู้เรียนและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำกิจกรรมนั้นๆ

การสอนตามแนวการสอน (Communicative Language Teaching- CLT)

Richards & Rogers (1986) กล่าวว่า การสอนตามแนวการสอน (CLT) เป็นวิธีที่รู้จักกัน เป็นอย่างดีว่าเป็นแนวคิด (approach) มากกว่าที่จะเป็นวิธีการสอน (method) มีการปฏิบัติกิจกรรมใน ห้องเรียนอย่างชัดเจนด้านการแลกเปลี่ยนข้อมูล (information sharing) และการปฏิสัมพันธ์ (interaction)

Nunan (1991) ได้นำเสนอองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารไว้ 5 องค์ประกอบ (1) ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ที่จะสื่อสารผ่านการปฏิสัมพันธ์ในภาษาเป้าหมาย (2) นำเสนอการเรียนโดยใช้ข้อความ (text) ที่เป็นของจริงในสถานการณ์การ (3) สร้างโอกาสสำหรับผู้เรียนโดยไม่เพียงแต่มุ่งเน้นในการเรียนภาษา แต่ต้องรู้จักกระบวนการบริหารและจัดการการเรียนรู้ (4) เพิ่มประสิทธิภาพของผู้เรียนโดยส่งเสริมให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ส่วนตัวของตัวเองมาใช้ในการส่งเสริมกิจกรรมในการเรียนรู้ในห้องเรียน (5) พยายามที่จะเชื่อมโยงการเรียนรู้ภาษาในห้องเรียนกับกิจกรรมภาษานอกชั้น หากมีลักษณะการเรียนการสอนภาษา 5 ประการที่กล่าวมานั้นจะทำให้ผู้เรียนสนใจและต้องการเรียนรู้รูปแบบการสอนนี้ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถในการสื่อสารใน บริบทที่เป็นของจริง

Brown (2001c) ได้นำเสนอหลักการสำคัญของการสอนตามแนวการสื่อสาร (CLT) 6 หลักการ

1) เป้าหมายของการสอนตามแนวการสื่อสารจะมุ่งเน้นไปที่องค์ประกอบทั้งหมดของตัวภาษา ได้แก่ ไวยากรณ์ การสนทนา และ กลวิธีการสื่อสาร เพื่อสานองค์ความรู้ ด้านการปฏิบัติการทางภาษาให้บรรลุเป้าหมาย

2) เทคนิคการเรียนรู้ภาษาออกแบบมาเพื่อทำงานร่วมกับผู้เรียนในทางปฏิบัติจริง ซึ่งรูปแบบของการเรียนรู้สร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้

3) ความคล่องแคล่วและความถูกต้องแม่นยำทางภาษาเป็นการเสริมพื้นฐานเทคนิคการสื่อสารหลัก ในบางครั้งความคล่องแคล่วอาจมีความสำคัญมากกว่าความถูกต้อง เพื่อให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ภาษา

4) ในชั้นเรียนผู้เรียนต้องเลียนแบบการใช้ภาษารวมถึงการสร้างสรรค์ และ รับรู้ การสื่อสารในบริบทนอกห้องเรียน ดังนั้น กิจกรรมในชั้นเรียนจึงต้องจัดให้นักเรียนมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการสื่อสารในบริบทเหล่านั้น

5) นักเรียนจะได้รับโอกาสที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านความเข้าใจในรูปแบบของตัวเองในการเรียนรู้เพื่อการพัฒนากลยุทธ์ที่เหมาะสมสำหรับการเรียนรู้ของตนเอง

6) บทบาทของครู คือการอำนวยความสะดวกและให้คำแนะนำความรู้ ส่งเสริมให้นักเรียนมีการปฏิสัมพันธ์ทางภาษากับผู้อื่น

Richards (2006) กล่าวว่า เป้าหมายหนึ่งของแนวคิดการสอนตามแนวสื่อสาร คือ เพื่อพัฒนาความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา ความคล่องแคล่ว คือ ธรรมชาติของภาษาซึ่งจะเกิดขึ้น เมื่อผู้พูดมีปฏิสัมพันธ์สื่อสารได้อย่างเข้าใจและมีความหมาย ข้อจำกัดของการสื่อสารนี้ ขึ้นอยู่กับความสามารถทางภาษาของผู้พูด (communication competence) ความคล่องแคล่วทางภาษา สามารถสร้างได้โดยการทำกิจกรรมในชั้นเรียนที่ต้องให้นักเรียนได้ใช้ภาษาในเจรจาใช้กลยุทธ์ในการสื่อสารแก้ไขการเข้าใจความหมายผิดให้ถูกต้อง และฝึกหลีกเลี่ยงความล้มเหลวทางการสื่อสาร การ ฝึกความคล่องแคล่วจะตรงข้ามกับการฝึกความถูกต้องหรือความแม่นยำทางภาษา ซึ่งความถูกต้อง นั้นจะมุ่งเน้นไปยังการสื่อสารในรูปแบบที่ถูกต้อง

กิจกรรมที่มุ่งเน้นความคล่องแคล่วจะมีลักษณะ ดังนี้ คือ สามารถสะท้อนความเป็นธรรมชาติ มีวัตถุประสงค์เพื่อบรรลุเป้าหมายในการสื่อสาร สร้าง ความจำเป็นในการสื่อสารอย่างมีความหมายและใช้กลยุทธ์ทางการสื่อสาร สามารถสร้างภาษาเพื่อสื่อสารในสถานการณ์ที่คาดไม่ถึงได้ และต้องเชื่อมโยงภาษาที่ใช้ให้เข้ากับแต่ละบริบท ส่วน กิจกรรมที่มุ่งเน้นความถูกต้องแม่นยำมีลักษณะดังนี้ ต้องสะท้อนให้เห็นถึงการใช้ภาษาในห้องเรียนให้มีความสำคัญกับรูปแบบความถูกต้องตามภาษาฝึกภาษานอกเหนือจากบริบทที่เคยเจอและมีการฝึกภาษาโดยใช้ตัวอย่างเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ไม่ได้ให้ความสำคัญมากสำหรับการสื่อสารอย่างมี ความหมายแต่จะเน้นด้านกระบวนการสื่อสารทางภาษา

วิธีการสอนตามแนวการสอนนั้นไม่ได้ส่งเสริมเพียงแต่ทักษะการพูดเท่านั้น แต่นักเรียนจะต้องได้รับการพัฒนาในด้านการอ่าน การเขียน และการฟัง ทั้งสี่ทักษะ เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในการเรียนของนักเรียนในทุกทักษะมีหลากหลายวิธีด้วยกัน เช่นการอ่านการแปลการ สรุปใจความสำคัญ การอภิปราย กาโต้แย้ง เป็นต้นการฝึกฝนไม่จำเป็นต้องถูกจำกัดอยู่ในตารางหรือหนังสือเรียนเล่มใดเล่มหนึ่ง แต่สิ่งเหล่านั้น เป็นเพียงเครื่องมือเล็กๆน้อยๆที่อาจสร้างแรงบันดาลใจ และจินตนาการแก่ผู้เรียนตามข้อความที่เป็นตัวอย่างการสื่อสาร ผู้สอนต้องให้อิสระแก่ผู้เรียน เสริมสร้างให้ผู้เรียนมั่นใจในตนเองในการพูดสื่อสาร และให้ผู้เรียนทดลองฝึกความสามารถทางการใช้ภาษาด้านโครงสร้าง วลี สำนวน คำศัพท์ โดยการฝึกพูดซ้ำๆ เพื่อฝึกความคล่องแคล่ว ทั้งยังเป็นการสำรวจและช่วยแก้ไขจุดบกพร่องทางการสื่อสารของผู้เรียนด้วย (Banciu, 2012)

การสอนแบบฟัง-พูด (Audio-Lingual Method)

การสอนแบบฟัง-พูด (Audio-Lingual Method) ใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศ สหรัฐอเมริกาและประเทศอื่นๆ ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1950 และก็ยังคงใช้ในการสอนจวบจนปัจจุบันนี้ วิธีการสอนแบบฟัง-พูด อาศัยหลักการของพฤติกรรมทางจิตวิทยาแนวความคิดของการเรียนการสอนวิธีนี้คือการทำงานร่วมกันระหว่างรูปแบบภาษาศาสตร์และการสร้างนิสัย (Brown, 1994) เป็นวิธีการสอนแบบอเมริกันที่

เกี่ยวข้องกับหลักวิทยาศาสตร์ที่สร้างการเรียนรู้ด้วยการฝึกซ้ำๆ (Lado1986 อ้างใน Anggraeni, 2007)

Celce-Murcia (1991) กล่าวถึง ลักษณะวิธีการสอนแบบฟัง-พูด (Audio-Lingual Method) ว่า วิธีการสอนแบบฟัง-พูด จะเริ่มต้นด้วยการเรียนจากบทสนทนา (Dialogs) ด้วยการเลียนแบบและจดจำโดยสมมติฐานที่ว่า ภาษา คือรูปแบบการสร้างนิสัย ซึ่งในช่วงการเรียนระยะแรกขอบเขตการเรียนรู้ถูก จำกัดเพียงคำศัพท์ ส่วนโครงสร้างไวยากรณ์หรือหลักทางภาษาจะได้รับการสอนตามลำดับโดยจะเน้นการออกเสียงอย่างจริงจังจากจุดเริ่มต้นของการเรียนวิธีนี้เป็น การพยายามป้องกันข้อผิดพลาด (errors) ของผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ครูจะต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะในด้านความรู้คำศัพท์และโครงสร้างทางภาษา เป็นต้น ต้องควบคุมอย่างระมัดระวังทั้งกิจกรรมการเรียนและสื่อการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่ ถูกต้องไม่ผิดพลาด

Brown (1994) กล่าวว่า ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้วิธีการสอนนี้ได้รับความนิยมคือ ความสำเร็จ อย่างรวดเร็ว ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการสื่อสารผ่านการจดจำและการเรียนรู้รูปแบบและโครงสร้างภาษา นักเรียนและครูมักจะเห็นผลทางการเรียนรู้ได้ทันที การสอนฟัง-พูด วิธีนี้ มีเป้าหมายโดยรวมเพื่อสร้างความสามารถทางการสื่อสารแก่นักเรียน การทำฝึกซ้ำหลายครั้งสร้างการจดจำ รูปแบบภาษาในความคิดของนักเรียนและจะตอบสนองออกมาอัตโนมัติ การฝึกซ้ำๆ (drills) เป็นหลักของวิธีการสอนแบบฟัง-พูด ที่นำมาประยุกต์ใช้กับการสอนภาษาอังกฤษโดยเฉพาะ การสอนพูด การเรียน การสอนภาษาอังกฤษลักษณะนี้ทำให้ครูและนักเรียนพยายามที่จะใช้ภาษาอังกฤษเพื่อสื่อสารมากกว่าการสร้างให้นักเรียนมีความสามารถทางภาษา (Nagaraj,1998)

การสอนแบบฟัง-พูด เป็นวิธีที่ช่วยให้นักเรียนใช้ภาษาในการสื่อสาร โดยนักเรียนจะต้องผ่านการเรียนรู้ภาษาเป้าหมายและใช้งานได้โดยอัตโนมัติปราศจากการหยุดคิด นักเรียนจะสามารถทำได้โดยการสร้างนิสัยใหม่ในการเรียนภาษาเป้าหมาย และในเวลาเดียวกันจะต้องเอาชนะนิสัยเก่าในการเรียนของภาษาแรกโดยครูที่เปรียบเสมือนผู้นำวงดนตรีที่เป็นผู้กำกับและควบคุมพฤติกรรมกรเรียน ต้องรับหน้าที่เป็นตัวอย่างที่ดีเพื่อให้นักเรียนเลียนแบบ (imitation) ส่วน นักเรียนจะ

ลอกเลียนแบบครูหรือเสียงจากเทปที่ได้ยิน นักเรียนปฏิบัติตามคำสั่งของครูและตอบสนองได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้ การปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เป็นรูปแบบที่ครูเป็นผู้ริเริ่มการพูดก่อน จากนั้น นักเรียนจึงปฏิบัติตาม ถ้านักเรียนปฏิบัติแตกต่างไป จากบทสนทนาที่ครูกำหนดครูจะโต้ตอบกับนักเรียน เหมือนผู้กำกับไม่ให้ผิดกับแม่แบบ ส่วน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับนักเรียนในชั้นเรียนจะเป็นการฝึกซ้อมทำซ้ำๆเป็นห่วงโซ่ (chain drills) แต่นักเรียนที่เรียนด้วยวิธี ฟัง-พูด(Audio-Lingual Method)จะไม่สามารถสนทนานอกเหนือจากบทสนทนาที่ครูสอนไว้หรือสร้างประโยคสื่อสารที่ถูกต้องเองเนื่องจากนักเรียนได้รับการสอนและฝึก การพูดตามบทพูด (script) ที่กำหนดเอาไว้เท่านั้น (Zainuddin, et al., 2011)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปิยภัทร พลัฒา (2559) ได้ศึกษาการพัฒนา รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษา และหลักการเรียนรู้ แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่6 ผลวิจัยพบว่า ได้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ สาระ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลและประเมินผล โดยมีดัชนีการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอนโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน อยู่ในระดับเหมาะสม ดีมาก และดัชนีการประเมินคุณภาพรูปแบบการสอน โดยคณะกรรมการนิเทศการสอน จำนวน 3 ท่าน อยู่ในระดับเหมาะสม ดีมาก 2. ความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังการทดลองของนักเรียน กลุ่มทดลอง ที่เรียน ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษแบบมุ่งเน้นประสบการณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนน เฉลี่ยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมที่เรียนตามรูปแบบการสอนปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3. เจตคติของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษ แบบมุ่งเน้นประสบ

การณ์ทางภาษาและหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .01

บุญสม ทับสาย (2549) ได้ศึกษาการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร การสืบสอบและการจัดการการเรียนรู้ โดยอิงทฤษฎีถ้อยความและแนวคิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย หลักการ 4 ประการ วัตถุประสงค์ 3 ประการ และกระบวนการเรียนการสอน 6 ขั้นตอน หลักการของรูปแบบการเรียนการสอนคือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ของตนเองโดย 1) ปฏิสัมพันธ์ในบริบททางสังคม 2) วางแผนการเรียนรู้และการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ 3) สืบสอบ และ 4) ประเมินผลการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนนี้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในด้าน 1) การพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2) การสืบสอบ และ 3) การจัดการการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วย 1) การนำเสนอตัวอย่างถ้อยความ 2) การวางแผนการเรียนรู้และการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ 3) การสืบสอบ 4) การจัดกิจกรรมการปฏิสัมพันธ์แบบมีการกำหนดแนวทาง 5) การจัดกิจกรรมการปฏิสัมพันธ์แบบอิสระ และ 6) การประเมินผลการเรียนรู้ 2. การประเมินคุณภาพของรูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้น พบว่า 2.1 กลุ่มทดลองมีความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลังการทดลองอยู่ในระดับดี และมีคะแนนความสามารถในการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง และสูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.2 กลุ่มทดลองมีพัฒนาการในการสืบสอบ และมีคะแนนความสามารถในการสืบสอบ หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2.3 กลุ่มทดลองมีพัฒนาการในการจัดการการเรียนรู้ และมีคะแนนความสามารถในการวางแผนการเรียนรู้และความสามารถในการดำเนินการตามแผนการเรียนรู้ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ศศิวรรณ พชรพรรณพงษ์ (2548) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนที่ผสมผสานวิธีการสอนแบบภาษาศาสตร์เชิงประสาทวิทยาและแนวคิดภาษาเพื่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสสำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ผลวิจัยพบว่า รูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยหลักการของรูปแบบการสอน คือกระบวนการเรียนรู้ ภาษาที่มีประสิทธิภาพเป็นกระบวนการเรียนที่เน้นการจัดกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้าน ขึ้นไป ได้แก่ การรับรู้ทางตา ทางหู ทางสัมผัส ทางกลิ่นหรือทางรสชาติ ในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในชีวิตประจำวัน ซึ่งหมายความว่า การที่นักเรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาในการสื่อสารใช้ภาษาพูด และเขียนโต้ตอบกันและกันอย่างมีความหมายและตรงกับความต้องการสนองตอบความต้องการที่ สอดคล้องกับประสบการณ์และวัยที่แท้จริงของนักเรียน วัตถุประสงค์ของรูปแบบการสอนเพื่อเสริม สร้างทักษะการใช้ภาษาฝรั่งเศสซึ่งประกอบด้วยทักษะการพูด และทักษะการเขียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 กระบวนการเรียนการสอนมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายในการเรียนรู้ 2) ขั้นตอนการเรียนรู้ภาษาขั้นพื้นฐานเพื่อการสื่อสาร 3) ขั้นตอนเชื่อมโยง 4) ขั้นตอนแสดงผลงาน และ 5) ขั้นตอนประเมินความสามารถในการใช้ภาษาของนักเรียน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของรูปแบบการสอนที่พัฒนาขึ้น ใช้แบบทดสอบทักษะการพูด ประกอบด้วย แบบทดสอบความสามารถในการเลือกถ้อยความที่เหมาะสมในสถานการณ์ต่างๆ และแบบทดสอบทักษะการเขียนใช้แบบสอบอัตนัยที่ให้นักเรียนเขียนเรื่องโดยใช้ภาพการ์ตูนเป็นสื่อในการเขียน 2.ผลของการทดลองใช้รูปแบบการศึกษาดังนี้ 2.1ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการพูดภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 2.2 ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 60 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 2.3 ค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะการพูดและทักษะการเขียนภาษาฝรั่งเศสหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนโดยใช้การสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 3. การศึกษาปัจจัยในการนำรูปแบบการสอนไปใช้พบว่า 1) ปัจจัยสนับสนุน ประกอบด้วย ด้านนักเรียน ได้แก่ ความรู้พื้นฐาน การให้

ความร่วมมือ ความต้องการในการพัฒนาตนเองของนักเรียน ด้านการเรียนการสอน ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่นักเรียนคุ้นเคย สอดคล้องกับความต้องการ ประสบการณ์ และวัยของนักเรียน ปฏิสัมพันธ์แบบการสื่อสาร 2 ทางระหว่างครูกับนักเรียน การเน้นให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสาทสัมผัสตั้งแต่ 3 ด้านขึ้นไป การประเมินผลตนเองและการประเมินเพื่อนตามเป้าหมายในการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ก่อนการเรียน ด้านบริบทสิ่งแวดล้อม ได้แก่ จำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน การสนับสนุนจากผู้บริหาร โรงเรียนและครูประจำวิชา 2) ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคประกอบด้วย ความไม่พร้อมทางด้านเศรษฐกิจของนักเรียนบางคน ภาระงานจากการเรียนวิชาอื่น ความไม่พร้อมทางด้านบริหารจัดการขององค์กรในด้านสื่อการเรียนการสอนและการเข้าประเมินโรงเรียนของคณะผู้ประเมินจากส่วนกลาง มีผลให้การเรียนการสอนหยุดชะงัก

TNI

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ชั้นปีที่ 1 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 1,200 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 60 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling Technique) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร แบบทดสอบความสามารถทางภาษาอังกฤษ และแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t-test

ตัวแปรที่จะศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร
2. ตัวแปรตาม ได้แก่
 - 1) ความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษ
 - 2) ความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

ระยะเวลาในการทดลอง

ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยกลุ่มตัวอย่างได้รับการทดสอบก่อนเรียน ใช้เวลา 1 ชั่วโมง และใช้เวลาทดลอง 12 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 36 ชั่วโมง จากนั้นจึงทำการทดสอบหลังการทดลองอีกครั้ง ใช้เวลา 1 ชั่วโมง รวมทั้งสิ้น 38 ชั่วโมง

2. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่

1. รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร
2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง
3. แบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

การสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

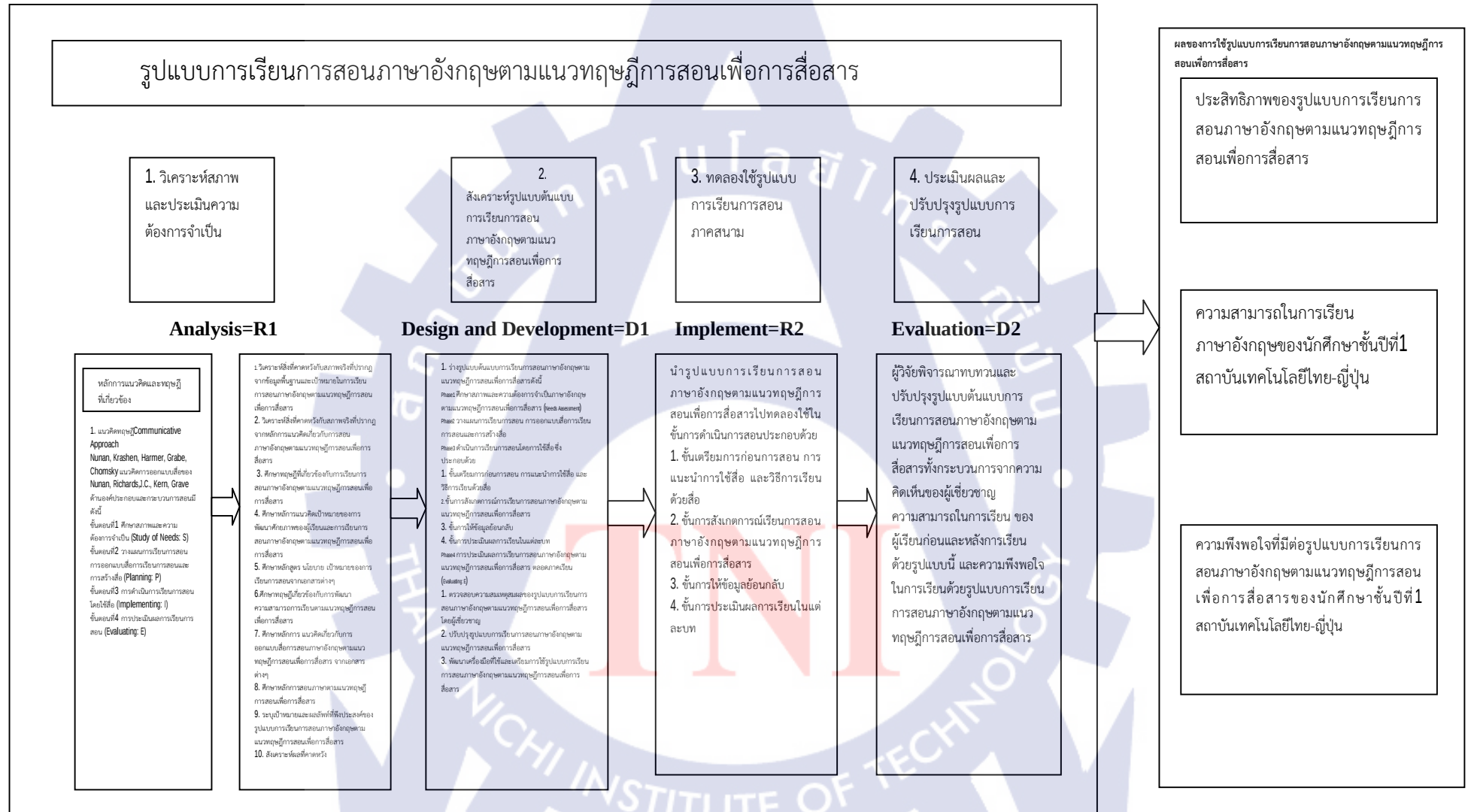
- ขั้นที่ 1 ขั้นการวิเคราะห์ (Analysis)
- ขั้นที่ 2 ขั้นการออกแบบ (Design)
- ขั้นที่ 3 ขั้นการพัฒนา (Development)

ขั้นที่ 4 ขั้นการนำไปใช้ (Application)

ขั้นที่ 5 ขั้นการประเมินผล (Evaluation)

แผนผังการออกแบบงานวิจัย

รูปแบบการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

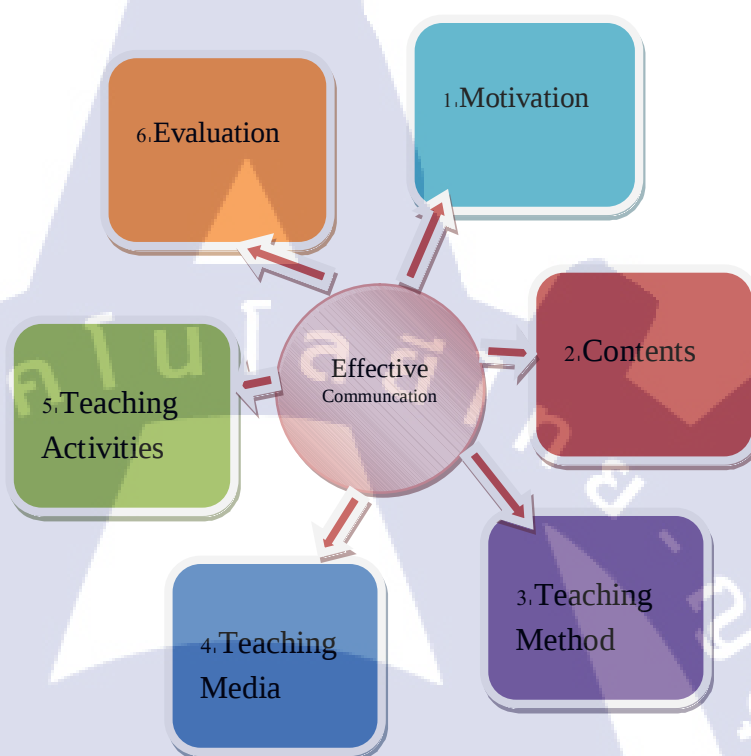

Fig.1 MCTTTE Model

ผลจากการประเมินรูปแบบการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร จากผู้ทรงคุณวุฒิ

โดยแปลความหมาย คะแนนคุณภาพของรูปแบบ ของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้เกณฑ์ประเมินของบุญชม ศรีสะอาด (2545: 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง รูปแบบมีความเหมาะสมน้อยที่สุด

ตาราง ผลจากการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร จากผู้ทรงคุณวุฒิ จากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน

ข้อ	รายการประเมิน	คะแนน เต็ม	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
1	การสร้างแรงจูงใจในการเรียน (Motivation)	5	4.40	0.54	เหมาะสมมาก
2	เนื้อหาที่นำมาสอน (Contents)	5	4.60	0.54	เหมาะสมมากที่สุด
3	วิธีการสอน (Teaching Method)	5	4.60	0.54	เหมาะสมมากที่สุด
4	สื่อการสอน (Teaching Media)	5	4.60	0.54	เหมาะสมมากที่สุด
5	กิจกรรมการสอน (Teaching Activities)	5	4.40	0.54	เหมาะสมมาก
6	การประเมินผล (Evaluation)	5	4.60	0.54	เหมาะสมมากที่สุด
7	เวลาที่ใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสม	5	4.60	0.54	เหมาะสมมากที่สุด
8	คู่มือในการใช้รูปแบบมีความเหมาะสม	5	4.80	0.44	เหมาะสมมากที่สุด
9	ขั้น Input, Process, Output มีความเหมาะสมดี	5	4.40	0.54	เหมาะสมมาก
10	ความพึงพอใจภาพรวมสำหรับรูปแบบ	5	4.40	0.54	เหมาะสมมาก
	รวม		4.54	0.53	เหมาะสมมากที่สุด

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง

1. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร 1 ฉบับ จำนวน 60 ข้อ เป็นข้อสอบแบบ 4 ตัวเลือก ตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน ผู้วิจัยจะคัดเลือกเฉพาะข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกตามเกณฑ์ให้เหลือ จำนวน 30 ข้อ แบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารที่สร้างขึ้นใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test)

2. นำแบบทดสอบที่แก้ไขพร้อมแบบประเมินค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบ

ความถูกต้องภาษาและความเที่ยงตรงของเนื้อหาข้อมูลแบบสอบถามผู้เชี่ยวชาญ
คำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

3. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ห้องเรียนที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างและมีระดับผลการเรียน
ใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ ความ
เหมาะสมด้านเวลา ความชัดเจนด้านคำสั่ง ความยากง่ายของภาษา

**4. คัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่ายระหว่าง 0.20-0.80 และค่าอำนาจ
จำแนก 0.20 ขึ้นไป คำนวณค่าความเชื่อมั่นของข้อสอบโดยใช้สูตร K-R 20 ของ
Kuder-Richardson (อ้างถึงในบุญเรียง ขจรศิลป์ 2543: 165) ได้ข้อสอบที่เป็นไป
ตามเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ ค่าความยากง่ายของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.27-0.80
ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบอยู่ระหว่าง 0.23-0.80**

**5. จากนั้นนำข้อสอบที่ได้ไปใช้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างในชั้นทดลอง
ภาคสนามเพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ดำเนินการในขั้นต่อไป**

**แบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร**

แบบสอบถามวัดความพึงพอใจฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อสำรวจว่า ผู้เรียนมีความพึง
พอใจต่อการเรียนการสอนและกิจกรรมต่างๆ ในการจัดการเรียนรู้มากน้อยเพียงใด
เห็นประโยชน์ที่ได้รับจากการปฏิบัติกิจกรรมตามกระบวนการในการจัดการเรียนรู้
ดังกล่าวหรือไม่ ซึ่งผู้วิจัยจะนำผลที่ได้จากแบบสอบถามไปปรับปรุงข้อบกพร่องในการ
จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนใน
การจัดการเรียนการสอนครั้งต่อไป

การจัดทำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร มีดังนี้

**1. สร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจโดยศึกษาจากวิธีการวัดจิตพิสัยของ
ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2543. 52 - 122) และศึกษาตัวอย่าง
แบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของ กัลชลากรณ์ มหาพัฒน์
ไทย (2548:81-83)**

2. สร้างแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารจำนวน 10 ข้อ ซึ่งเกี่ยวกับความรู้สึกของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารและประโยชน์ที่ได้ แบบสอบถามความพึงพอใจมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543:107-108 อ้างอิงจาก Likert) มีเกณฑ์ดังนี้

ความหมายของระดับคะแนนที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

ระดับคะแนน		ความหมาย
5	มีค่าน้ำหนัก	พึงพอใจมากที่สุด
4	มีค่าน้ำหนัก	พึงพอใจมาก
3	มีค่าน้ำหนัก	พึงพอใจปานกลาง
2	มีค่าน้ำหนัก	พึงพอใจน้อย
1	มีค่าน้ำหนัก	พึงพอใจน้อยที่สุด

โดยใช้เกณฑ์การประเมินค่าเฉลี่ย (Mean) ของข้อความที่ผู้เรียนแสดงความพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร แปลผลเป็นระดับความพึงพอใจที่ผู้เรียนมีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารเป็นดังนี้ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2543: 107-108)

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารน้อย

ค่าเฉลี่ย 0.50 - 1.49 หมายถึง นักศึกษาพึงพอใจต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารน้อยที่สุด

3. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และนำมาแก้ไขปรับปรุงต่อไป

4. นำไปให้ผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental research) ซึ่งผู้วิจัยใช้การแผนการทดลองแบบ One-group Pretest-Posttest Design ดังนี้

ตาราง 5 แบบแผนการทดลอง

สอบก่อนการทดลอง	ทดลอง	สอบหลังการทดลอง
T1	X	T2

ความหมายของสัญลักษณ์

T1 หมายถึง การสอบก่อนการทดลอง

T2 หมายถึง การสอบหลังการทดลอง

X หมายถึง รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

วิธีการดำเนินการทดลอง

1. คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 60 คน
2. จัดปฐมนิเทศเพื่อทำความเข้าใจกับผู้เรียนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินการทดลองและการประเมินผล
3. ผู้วิจัยทดสอบกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนการทดลอง (Pre-test)
4. ผู้วิจัยทดลองการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร
5. ผู้เรียนทำแบบสอบถามวัดความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร หลังจากเสร็จสิ้นการทดลองแล้ว
6. ผู้วิจัยทดสอบกลุ่มตัวอย่างด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษหลังการทดลอง (Posttest)
7. รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อหาค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์
8. สรุปและอภิปรายผลการทดลอง

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนและหลังการทดลอง ผลการประเมินความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียน และแบบสอบถามวัดความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร
2. ผู้วิจัยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนทั้งก่อนและหลังการทดลองโดยใช้ **t-test** แบบ **Dependent Samples** โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

3. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร โดยหาค่าเฉลี่ย โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แล้วเขียนบรรยายเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารจำนวน 60 คน ซึ่งผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

1. หาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร
2. เปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการทดลองจากแบบทดสอบวัดความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่ได้รับการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร
3. ผลการวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

N แทน จำนวนนักศึกษา

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$S.D.$ แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t -distribution

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์หาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร โดยการหาค่าร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำบท ของบทเรียนทั้ง 10 บท และค่าร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 60 คน ซึ่งผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง

ตาราง ค่าร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำบทของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร และค่าร้อยละของคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษา คนที่	คะแนนแบบทดสอบประจำบท										รวมคะแนน แบบทดสอบประจำบท (100)	คะแนนสอบหลังเรียน (30)	ร้อยละ
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10			
คะแนน	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10			
1	9	9	8	9	8	7	9	8	8	8	83	22	73.33
2	8	10	8	8	7	7	8	7	7	8	78	23	76.66
3	8	8	8	9	9	9	9	8	9	10	87	24	80.00
4	8	9	8	9	8	9	9	9	7	8	84	25	83.33
5	9	10	8	10	8	9	10	9	8	8	89	20	66.66
6	8	10	10	10	10	10	8	10	10	10	96	26	86.66
7	8	10	10	10	10	10	8	10	10	10	96	27	90.00
8	8	8	10	7	8	10	8	9	8	8	84	26	86.66
9	6	9	9	8	8	9	7	7	9	7	79	23	76.66
10	7	7	10	9	6	9	7	8	8	6	77	23	76.66
11	8	10	10	10	10	9	10	9	9	9	94	24	80.00
12	9	10	10	10	10	9	10	10	10	9	97	22	73.33
13	6	7	9	10	10	8	10	8	8	8	84	26	86.66
14	8	8	9	8	8	10	8	9	10	10	88	27	90.00
15	7	8	9	8	8	10	8	9	10	10	87	26	86.66
16	8	8	9	8	8	10	8	9	10	10	88	28	93.33
17	7	8	7	8	8	8	8	8	9	10	81	26	86.66
18	8	10	9	10	9	8	10	8	10	10	92	27	90.00
19	7	8	9	8	8	10	8	9	10	10	87	29	96.66
20	8	8	9	8	8	10	8	9	10	10	88	28	93.33
21	8	7	7	7	8	8	8	7	7	9	76	27	90.00
22	7	7	7	8	8	8	8	8	9	10	80	29	96.66
23	7	10	9	9	10	9	8	8	9	10	89	25	83.33
24	7	8	10	7	8	8	8	8	10	10	84	25	83.33
25	8	8	9	9	8	8	7	8	9	8	82	23	76.66

26	8	8	10	8	9	8	8	8	9	9	85	26	86.66
27	8	9	10	8	9	9	8	8	10	10	89	21	70.00
28	7	9	10	8	9	8	10	7	9	10	87	24	80.00
29	8	8	8	7	7	7	7	7	9	8	76	28	93.33
30	7	10	9	9	9	10	8	8	10	9	89	25	83.33
31	7	10	9	9	8	8	9	8	10	10	88	26	86.66
32	8	10	9	10	9	9	10	10	10	10	95	25	83.33
33	9	8	10	8	8	9	9	9	10	10	90	28	93.33
34	8	8	10	8	8	9	8	8	10	9	86	29	96.66
35	8	9	9	8	8	8	8	9	8	7	82	27	90.00
36	8	9	9	8	8	8	8	9	8	7	82	25	83.33
37	7	9	9	10	9	9	9	8	9	8	87	26	86.66
38	7	9	9	9	9	10	9	8	8	9	87	29	96.66
39	8	10	9	9	9	10	10	10	10	10	95	23	76.66
40	8	10	9	8	9	9	10	10	10	10	93	22	73.33
41	8	10	8	8	8	7	10	10	8	7	84	20	66.66
42	8	9	9	10	10	10	9	9	10	10	94	27	90.00
43	8	8	9	9	9	8	9	9	8	8	85	26	86.66
44	9	10	9	10	10	10	10	10	10	10	98	25	83.33
45	8	7	8	9	8	10	9	9	8	8	84	25	83.33
46	9	9	8	8	8	9	9	10	9	10	89	22	73.33
47	8	10	9	10	10	8	9	10	10	10	94	23	76.66
48	7	10	10	8	9	9	8	7	9	10	87	22	73.33
49	7	10	9	9	9	9	8	7	10	10	88	24	80.00
50	7	10	8	9	8	9	8	7	9	10	85	26	86.66
51	7	8	9	9	9	8	8	9	9	10	86	27	90.00
52	8	7	8	8	8	8	9	9	8	9	82	20	66.66
53	8	9	7	8	8	7	7	8	8	9	79	23	76.66
54	9	10	7	8	7	9	9	9	9	9	86	24	80.00
55	9	8	7	9	9	8	8	8	9	9	84	21	70.00
56	9	9	9	9	8	7	10	9	9	9	88	22	73.33
57	8	9	9	9	10	9	8	9	10	10	91	28	93.33
58	8	9	9	8	10	10	8	10	9	10	91	30	100.00
59	7	8	10	8	8	10	8	10	9	9	87	28	93.33
60	7	8	10	10	8	10	8	8	9	9	87	23	76.66
รวม	467	529	532	520	513	528	513	516	544	548	5,210	1,501	
ร้อยละ	77.83	88.16	88.66	86.66	85.50	88.00	85.50	86.00	90.66	91.33	86.83	83.38	

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลรวมของคะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำบท
ของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร
ของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน เท่ากับ 5,210 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.83 และ
ผลรวมของคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 1,501
คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.38 ดังนั้นประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร ในชั้นทดลองภาคสนาม มีค่า

เท่ากับ 86.83/83.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 จึงแสดงว่ารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพดีมาก

ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ก่อนและหลังใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารผู้วิจัยดำเนินการดังต่อไปนี้

ให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 60 คน ทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษ ก่อนและหลังการใช้บทเรียนการสอนอ่านภาษาอังกฤษ จำนวน 30 ข้อ คะแนนเต็ม 30 คะแนน ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกัน เพื่อเปรียบเทียบก่อนเรียนและหลังเรียน

ตาราง เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียน และ

หลังเรียน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนผลต่างเฉลี่ย ค่าทดสอบ t ค่าดัชนีประสิทธิผลและขนาดของผล (Effect Size) ของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	($\bar{X}$)	S.D	t	Sig	ค่าดัชนีประสิทธิผล	ขนาดของผล (Effect Size)
ก่อนเรียน	30	10.80	3.26	50.849	0.0005*	0.70	0.87
หลังเรียน	30	25.01	2.53				

* $P \leq .05$

จากตารางที่ 20 พบว่า คะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเรียน

ภาษาอังกฤษก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig = 0.0005 < 0.05) โดยคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 25.01 ซึ่งสูงกว่าความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนที่มีค่าเท่ากับ 10.80 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คะแนนผลต่างเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังเรียนเท่ากับ 14.21 ค่า t ที่ได้มีค่าเท่ากับ 50.849 ดังนั้นแสดงว่าความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร สูงกว่าความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียน นอกจากนี้ด้านการประเมินผลด้านบทเรียนมีค่าประสิทธิผล 0.70 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร และขนาดของผล (Effect Size) มีค่า 0.87 แสดงว่ามีผลขนาดใหญ่มาก

ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร สำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่สร้างขึ้น

ผู้วิจัยได้ทำการวัดความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน หลังจากเรียนด้วยบทเรียนครบทั้ง 10 บท ดังตารางดังต่อไปนี้

ข้อ	ข้อความ	($\bar{x}$)	S.D	ระดับ
1	บทเรียนมีกิจกรรมหลายรูปแบบ	4.43	0.74	มาก
2	ขนาดตัวอักษรอ่านง่าย	4.45	0.69	มาก
3	ภาพประกอบบทเรียนสอดคล้องกับเนื้อหา	4.47	0.77	มาก
4	วิดีโอประกอบบทเรียนมีความเหมาะสม	4.55	0.75	มากที่สุด
5	คำอธิบายเนื้อหาชัดเจนและเข้าใจง่าย	4.57	0.86	มากที่สุด
6	ความยากง่ายของเนื้อหาเหมาะสมกับผู้เรียน	4.59	0.69	มากที่สุด
7	การจัดลำดับเนื้อหาในแต่ละบทเหมาะสม	4.67	0.74	มากที่สุด
8	แบบฝึกหัดในแต่ละบทเรียนมีจำนวนข้อและมีความยากง่ายเหมาะสม	4.51	0.73	มากที่สุด

9	บทเรียนมีการตั้งวัตถุประสงค์ได้ชัดเจนตรงกับการประเมินผล	4.69*	0.71	มากที่สุด
10	ข้อสอบท้ายบทมีความยากง่ายเหมาะสม	4.52	0.83	มากที่สุด
	รวม	4.54	0.75	มากที่สุด

โดยแปลความหมาย คะแนนความพึงพอใจ โดยใช้เกณฑ์ประเมินของบุญชม ศรีสะอาด (2545: 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

จากตาราง แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร สรุปผลรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$, S.D.= 0.75) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่9 บทเรียนมีการตั้งวัตถุประสงค์ได้ชัดเจนตรงกับการประเมินผล จัดอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.69$, S.D.= 0.71) สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ได้จริง

TNI

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนว ทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา โดยมีรายละเอียดและ กระบวนการในการดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสร้างรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอน เพื่อการสื่อสาร
2. เพื่อประเมินรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการ สอนเพื่อการสื่อสาร
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาหลังจากเรียนด้วยรูปแบบการเรียน การสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้สามารถสรุปผลตามจุดประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการ สอนเพื่อการสื่อสารให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 75/75

จากการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอน เพื่อการสื่อสารที่พัฒนาขึ้น ผลรวมของคะแนนจากการทำแบบทดสอบประจำบทของ รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารของ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 60 คน เท่ากับ 5,210 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 86.83 และ ผลรวมของคะแนนจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 1,501

คะแนน คิดเป็นร้อยละ 83.38 ดังนั้นประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารในชั้นทดลองภาคสนาม โดยมีค่าเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 86.83/83.38 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 75/75 จึงแสดงว่ารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารสำหรับนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น มีประสิทธิภาพดีมาก

2. เพื่อประเมินรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร ที่พัฒนาขึ้น

2.1 เปรียบเทียบความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร และขนาดของผล (Effects Size) ของบทเรียน

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($\text{Sig} = 0.000 < 0.05$) โดยคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียน มีค่าเท่ากับ 25.01 ซึ่งสูงกว่าความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนที่มีค่าเท่ากับ 10.80 จากคะแนนเต็ม 30 คะแนน คะแนนผลต่างเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังเรียนเท่ากับ 14.21 ค่า t ที่ได้มีค่าเท่ากับ 50.849 ดังนั้นแสดงว่าความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยบทเรียนการสอนภาษาอังกฤษ สูงกว่าความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียน นอกจากนี้ด้านการประเมินผลด้านบทเรียนมีค่าประสิทธิผล 0.70 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพ และขนาดของผล (Effect Size) มีค่า 0.87 แสดงว่ามีผลขนาดใหญ่มาก ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1

2.2. ศึกษาระดับความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร ที่สร้างขึ้น

ผลการศึกษา แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่มีต่อการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตาม

แนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร สรุปผลรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.54$, S.D.= 0.75) สรุปได้ว่า รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ได้จริง ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยในการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร ผู้วิจัยได้นำเสนออภิปรายผลตามจุดประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. จากผลการวิจัยข้อที่ 1 รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร มีประสิทธิภาพเท่ากับ $86.83/83.38$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ $75/75$ สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีจิตรา นวรัตนภรณ์ (2553) อาจเนื่องจากเนื้อหาของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร ประกอบด้วยเนื้อหาที่นำมาจากสื่อการเรียนรู้ทั่วไป ซึ่งผู้เรียนมีความรู้มาก่อนแล้ว จึงทำให้เกิดความเข้าใจ ช่วยให้เกิดแรงจูงใจและดึงดูดความสนใจ ปฏิบัติกิจกรรมอย่างตั้งใจทำให้ความสามารถในการอ่านสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Williams (1994: 3) ที่กล่าวว่า ถ้าผู้เรียนมีประสบการณ์เดิมเกี่ยวกับเรื่องที่จะอ่าน จะทำให้มีความเข้าใจเรื่องที่จะอ่านได้ง่ายและรวดเร็วขึ้น

2. จากผลการวิจัยข้อที่ 2 ผลการวิจัยด้านการประเมินรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร และผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษของกลุ่มตัวอย่างหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร สูงกว่าความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษก่อนเรียน นอกจากนี้ด้านการประเมินผลบทเรียนมีค่าประสิทธิผล 0.70 ซึ่งมีค่ามากกว่า 0.5 แสดงให้เห็นว่า รูปแบบการเรียน

การสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสารมีประสิทธิภาพ และขนาดของผล (Effect Size) มีค่า 0.87 แสดงว่ามีผลขนาดใหญ่มาก สอดคล้องกับงานวิจัยของหนึ่งฤทัย วามตา (2554) อาจเนื่องจากรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนสามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียน เนื่องจากการสอนที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่มาช่วยการเรียนการสอน ผู้เรียนจึงมีความกระตือรือร้นในการเรียนสูงกว่าปกติ นอกจากนี้ผลการทดลองใช้รูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร พบว่า ผู้เรียนสามารถเรียนเนื้อหาจากง่ายไปหาเนื้อหาที่ยากขึ้น ส่งผลให้ความสามารถทางการเรียนภาษาอังกฤษดีขึ้น

3. ผลการวิจัย แสดงให้เห็นว่าค่าเฉลี่ยความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่มีต่อรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร สรุปผลรวมอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x} = 4.54$, S.D.= 0.75) สรุปได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ได้จริง โดยเฉพาะการประเมินผล โดยภาพรวมกลุ่มตัวอย่างมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.69$, S.D.= 0.42) ซึ่งข้อที่มีค่าระดับเฉลี่ยด้านเนื้อหาสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 9 บทเรียนมีการตั้งวัตถุประสงค์ได้ชัดเจน ตรงกับการประเมินผล อาจเนื่องมาจากการวัดผลให้ตรงตามวัตถุประสงค์เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ภาษา

TNI

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการสอนซ้ำกับนักศึกษาในกลุ่มอื่นๆ ชั้นปีอื่นๆ โดยมีการสลับกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกันออกไปในด้าน ความสามารถทางการเรียน ของนักศึกษา เช่น กลุ่มเก่ง กลุ่มกลาง และกลุ่มอ่อน เพื่อศึกษาความแตกต่างของตัวแปรต่างๆ
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง ของนักศึกษาเก่ง กลาง และอ่อน เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร และเพื่อนำไปใช้ได้ในทุกสถาบันที่สนใจ
3. ควรมีการวิจัยต่อเนื่อง ติดตามผลระยะยาว โดยติดตามผลหลังสิ้นสุดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามแนวทฤษฎีการสอนเพื่อการสื่อสาร เพื่อศึกษาความคงทน และเสริมสร้างเพิ่มขึ้นหรือไม่

TNI

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ., กรมวิชาการ (2539). *หลักสูตรภาษาอังกฤษ. พุทธศักราช 2539*. ในหลักสูตร ประถมศึกษาพุทธศักราช 2521(ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

_____. (2543). *รายงานวิทยาลัยทางการศึกษาพิมพ์ครั้งที่ 1* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ การศาสนากรมการศาสนา.

กระทรวงศึกษาธิการ., กรมอาชีวศึกษา. (2541). *แผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 8 (พ.ศ.2540 - 2544)* กรุงเทพฯ: แผนกการพิมพ์วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.

_____. (2545ข). *หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

กิตติมา ปรีดีติลล. (2532). *การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อักษรพิพัฒน์.

กิ่งกมล ทวีชาติวิทยากุล. (2541, มกราคม-กรกฎาคม). "การสำรวจความต้องการและเจตคติของ บุคคลในสาขาอาชีพต่าง ๆ เกี่ยวกับความสำคัญของภาษาอังกฤษในงานอาชีพและชีวิตประจำวัน," *วารสารภาษาปริทัศน์* 17(1245) : 66.

ชวนพิศ บุญจรัส. (2542). "ความคิดเห็นของนักศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายต่อการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ : กรณีศึกษาโรงเรียนเทพศิลา กรุงเทพฯ." *วิทยานิพนธ์ พบ.ม. (พัฒนาลังคม)*. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

นพพงษ์ บุญจิตราดลย์. (2534). *หลักการบริหารการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ เอส เค็ม เอ็ม.

บัญชา อึ้งสกุล. (2541, กุมภาพันธ์). "การเสริมสร้างการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน" *วารสารวิชาการ*. 1(2): 63 - 70.

คำรัส สีหะวีรชาติ. (2542). *การจัดการเรียนการสอนจากสภาพจริงและจัดผลประเมิณผลโดยใช้แฟ้มผลงานโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4 กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนา การวิจัยคณะกรรมการการวิจัยการศึกษา กรมศาสนาและวัฒนธรรม*.

ทิพวัลย์ มาแสง. (2532). *การสอนภาษาอังกฤษสำหรับคนไทย*. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษา นอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.

ธารี วาริสจัด. (2537). *การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทเกษตรกรรม พ.ศ.2521*. กรุงเทพฯ: สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตปทุมธานี.

ธนิกา เจียรณัยปรีเปรม. (2539). *การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ครู และผู้ปกครอง นักเรียน ที่มีต่อการใช้หลักสูตรภาษาอังกฤษประถมศึกษาพุทธศักราช 2539 ในโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตบางขุนเทียน*. ปริญญาานิพนธ์ กศ. ม.(ปฐมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

พนัส หันนาคินทร์. (2524). *หลักการบริหารโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

ไพฑรย์ สีนลารัตน์. (2538J). รายงานการล้มเลิกการศึกษาเกี่ยวกับกระแสโลกาภิวัตน์ ผลกระทบและ แนวโน้มที่เกิดขึ้น. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รสริน วรรณะภัก. (2531). ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความสามารถด้านการเขียนภาษาอังกฤษของ นักเรียนระดับมัธยม ศึกษาตอนต้น. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (มัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

รัตติยา ภูมิสายตร. (2540). การพัฒนารูปแบบการสอนทักษะพัฒนาเพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษของ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยหลักการจัดกิจกรรม *The Information Gap Principle*. วิทยานิพนธ์ ศค.ม. (ภาษาต่างประเทศ). ขอนแก่น: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

เรืองศักดิ์ ไพพันธ์. (2542). *101 Language Game*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

ลัดดา สุขปรีดี. (2533). หลักการบริหารกิจการนักเรียนนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเคียนส์ไตร์.

วิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพ. (2536). *ประจักษ์วิทยาลัย*. กรุงเทพฯ: สังกัดกอง วิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา.

_____. (2545). *การจัดการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สังกัดกองการอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา.

สุนีย์ บุรณวิทย์. (2537). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อสภาพแวดล้อมในวิทยาลัย อาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง. กรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ อ.ค.ม. (การบริหาร อาชีวศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. ถ่ายเอกสาร.*

สุมิตร คุณานุกร. (2523). *หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์นิตยสยาม.*

สุมิตรра อังวัฒนกุล. (2540). *วิธีการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*

หนึ่งฤทัย วามตา. (2554). “การใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือร่วมกับสื่อสภาพจริงเพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและแรงจูงใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อมรา แสงจันทร์มณี. (2542, กุมภาพันธ์). “แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อความหมาย,” *วารสาร ภาษาปริทัศน์*. 2 (86) : 11 - 17.

เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2527). *หลักบริหารการศึกษาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: อณงค์ศิลป์การพิมพ์.*

ภาษาอังกฤษ

Andreyka, Robert E.& Briley, Thomas. (1975). *Competence - Based Teacher Education for Industrial Teacher*, "citing" Kitratnee, Preang.

Allright, Richard. (1980). *Discourse Analysis in Second Language*. New York: Longman.

Banciu, V. (2012). *Communicative language teaching*. Retrieved April 28, 2013 from <http://www.uvvg.ro/revad/files/nr8/9.%20Banciu.pdf>

Anggraeni, P. (2007). *Audiolingual teaching as an alternative method in teaching speaking*. Master's thesis. Semarang State University.

Breen, M. (1987). *Learner contributions to task design*. In C. Candlin& D. Murphy (Eds.), *Language learning tasks*.

Brown, H. (2001c). *Teaching by principle: an interactive approach to language pedagogy* (2nd ed.). New York: Adison Wesley Longman.

Byrne, Don. (1987). *Techniques for Classroom Interaction*. New York: Longman.

Celce-Murcia, M. (1991). *Teaching English as a second or foreign language* 2nd ed.). Boston: Heinle & Heinle Publishers.

Chomsky, Noam. (1966). *Diachronic Syntax and Generative Grammar*. In Reibel and Schane. 1969. Original Published in *Language*.

Finocchiaro, M &Bonomo, M. (1973). *The Foreign Language Learner: a guide for teachers*. New York: Regent.

Harmer, Jeremy. (1983). *The Practice of English Language Teaching* London: Longman.

Halliday, M.A.K (1973). *Language as Social Semiotic. The social interpretation of language and meaning*. London : Edward Arnold (Publishers), Ltd.

Hymes, Dell. (1981). *The Communicative Approach to Language Teaching*. London: Oxford University Press.

*Littlewood, William. (1990). Communicative Language Teaching : an introduction.*New York: Cambridge University Press.

Luoma, S. (2004). *Assessing speaking*. Cambridge: Cambridge University Press.

Morrow, Keith. (1981). " *Principles of Communicative methodology* " if! communication in the classroom. Application and Methods for Communication Approach London: Longman.

Nagaraj, G. (1998). *English language teaching: approaches, methods, and techniques*. India: Sangam Books.

Naisbitt, John. (1994). *Global Paradox : the bigger- the world economy the more power its smallest players*. New York: William Moorow.

Nunan, D. (1989). *Designing tasks for the communicative classroom*. Cambridge: Cambridge University Press.

Nunan, D. (1991). *Language teaching methodology*. Hemel Hempstead: Prentice Hall International.

Richards, J. & Rogers, T. (1986). *Approaches and methods in language teaching: a description and analysis*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Richards, J. & Rodgers, T. (2001). *Approaches and methods in language teaching* (2nd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

Richards, J. (2006). *Communicative language teaching today*. New York: Cambridge University Press.

Savignon, Sandra J. & Berns, Margie . (1991). *Initiative in Communicative Language Teaching*. Addison - Wesley.

Savignon, Sandra J. & Berns, Margie. (1997). *Communicative Competence: Theory and classroom practice : texts and contexts in second language learner*. New York: Me Graw- Hill.

Scrivener, J. (1994). *Learning teaching a guidebook for English language teachers*. Cambridge: Cambridge University Press.

Williams, E. (1994). *Reading in the Language Classroom*. 8th ed.
London: Macmillan Publisher Ltd.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล นายบัณฑิต อนุญาหงษ์
ที่อยู่ 11/287 ซอยรามคำแหง44 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก
เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240
ที่ทำงาน สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ถนนพัฒนาการ34 แขวงสวนหลวง
เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2545 สำเร็จการศึกษาปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิต วิชาเอกภาษาอังกฤษ
(เกียรตินิยมอันดับ2) จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร

พ.ศ. 2551 สำเร็จการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอน
ภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

พ.ศ.2558 สำเร็จการศึกษาปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน -
แขนงวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

TNI

THAI - NICHI INSTITUTE OF TECHNOLOGY